

HÉTFŐI NAPLÓ

AZ ELŐFIZETES ÁRA:

Egy évre 100.000 K
Félévre 50.000 K
EGYES SZÁM ÁRA:
Magyarországon 2000 K. Jugoszláviában
dinár. Ausztriában 2000 osztrák korona

POLITIKAI HETILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. ELEK HUGO

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII. kerület, Rökk Szilárd uca 3. szám

Teléfono: J. 8-96, vasárnap este: J. 62-38

XVI. évfolyam

Budapest, 1925 február 9

6. szám

Bombát dobtak a portugál miniszterelnökre

London, február 8.

Lisszabomból jelentik: Egy tüntetés alkalmával, amelyet a kormány támogatására rendeztek, bombát dobtak a miniszterelnök felé. A bomba célt tévesztett, de a robbanás okozta pánik következtében a löveg és a rendőrség között összefutkoszra került a sor és a szorongatott helyzetben levő rendőrség kénytelen volt löfölyvert használni. Hat ember súlyosan megsebesült. Más jelentések szerint a robbanás következtében négyen súlyosan megsebesültek.

Lisszabomb, február 8.

Azt az angol forrásból származó hírt, hogy a miniszterelnök ellen merényletet követtek el, megcáfolják. A tényállás a következő: A kormány támogatására rendezett tüntetés alkalmával egy tüzijátékrakéta a földön felrobbant. A robbanás folytán támadt kavarodásban a köztársasági gárda több lövést adott le. Négy ember könnyű sebesülést szenvedett.

Helyreigazító nyilatkozat

A „Hétfői Napló” tekintetes szerkesztőségének Budapest, VIII., Rökk Szilárd uca 3.

Az 1914. XVI. tc. 20. §-ára való hivatkozással kérjük, hogy a lap legközelebbi számában, ugyanazon a llyen, ahol a közlemény megjelent és ugyanazzal a nyomással a következő helyreigazító nyilatkozatunkat közöljék:

„A Hétfői Napló” f. évi január 26-án megjelent számában „Hogyan csapja be a közönséget a Távirati Iroda a rádióval” címmel megjelent cikkben több valótlan tényállítás foglaltatik.

Nem felel meg a valóságnak az az állítás, hogy a Magyar Távirati Iroda becsapja a közönséget, valótlan, hogy a Magyar Távirati Iroda a közönséget manipulációival megtéveszt, valótlan a fenti cikk egyik alcímében foglalt következő állítás: „A Magyar Távirati Iroda leadóállomásai folyóknak a kifiljádi koncertek”. Valótlan a következő állítás is: „a rádióhangversenyek, amelyek a „Capitol”-mozgó -s a vidék számára rendeznek a Magyar Távirati Iroda felüneli helyiségekben folyóknak le, e célra szerény honoráriummal dotált díletlan műsorok előadását”. Valótlan az állítás, hogy a Magyar Távirati Iroda vendégművészei estonként 25.000 korona tiszteletdíjat kapnak. Valótlan az az állítás, hogy a Magyar Távirati Iroda a „Capitol”-mozgó által rendezett rádió-akciónak egyik eszelekvő alanya volna.

A való tényállás az, hogy a cikkben említt leadó állomás, valamint annak helyisége nem a Magyar Távirati Iroda, hanem a Magyar Kir. Postáé, amely kizárólagos rendelkezést jogánál fogva a „Capitol”-mozgónak engedélyezte, hogy a rádió-átvitel útján az előadások alatt naponta háromszor 10 percig zene és hírtanyag közvetítessék. Minthogy a MTI-nek ezekhez az előadásokhoz semmi köze nincs, következésképpen a Magyar Távirati Iroda sem rádió-hangversenyeket nem közvetít, sem pedig erre a célra állomást senkinek rendelkezésére nem bocsátott, sem pedig vendégművészeket nem alkalmazott, végül a cikkben leírt rádió-akciónak semmi vonatkozásban eszelekvő alanya nem volt.

Andrássy Gyula gróf nyilatkozik a Hétfői Naplónak a választójogról, az új főrendiházról, a legitimitásról és a passzivitásról

Helyteleníti a választójog kiterjesztését, de feltétlen híve a titkosságnak

„A passzivitás miatt a parlament és a rendszer lesz a vesztes: azok sirjanak, akik a mai rezsimet fenn akarják tartani”

„Az új főrendiház a rendszerrel együtt fog összeomlani”

A kormány estilapja legutóbb hosszabb cikk keretében közölte Andrássy Gyula grófnak 1908-ban a titkos választójog ellen mondott beszédét és ennek alapjára következtetésesség vádját emelte Andrássy ellen azért, hogy most a választójogi titkosság állapontjára helyezkedik. Munkatársunk egy ügyben felkereste Andrássy Gyula gróft budai lakásán, amél is inkább, mert az utóbbi időben aktuális politikai kérdésekben nem nyilatkoztatta véleményét. Azzal a váddal szemben, hogy 1908-ban még a nyílt szavazás híve volt, most pedig a titkos választójog szükségességét hirdeti, a következő nyilatkozatot adta:

— 1908-ban, amikor inkriminált beszédemet a titkos választójog ellen elmondottam, egészen más volt a helyzet épen annak az eszmének a szempontjából, amelynek érdekeire a tulsó oldalon hivatkozni szoktak. Akkoriban velem együtt

az egész magyar politikai világ abban látta a legfőbb célt, hogy a magyar szupremáciát a nemzetiségekkel szemben fentartsuk, megőrizzük és konzerváljuk.

— Arra főrekedtünk, hogy a politikai tényezők kivétel nélkül magyarul maradjanak, ezt a célt pedig erősen veszélyeztette volna a választójog kiterjesztésén kívül a titkosság is.

Ez volt a főmotívum, amely engem a nyílt szavazás fentartásának argumentálásában vezetett. Tudatában voltam akkor is, annak a ténynek, hogy

a nyílt választás eszköz a választók befolyásolására

— Ezt az eszközt azonban akkor elkerülhetetlenül szükségessé tartottam és ebben a tekintetben egy véleményem volt velem a magyar társadalom zöme.

— A helyzet azóta megváltozott. Ma nincsenek nemzetiségek

akiktől féltetni kellene szupremáciánkat, sőt tovább megyek: ha volnának is nemzetiségek, akkor sem folytathatók a nyílt választási rendszer politikáját, mert le kellene vonnunk a tapasztalatok tanulságait.

Be kellene látnunk ugyanis azt, hogy a nyílt szavazás — mesterséges eszköz, már pedig

mesterséges eszközzel kormányzati rendszert fenntartani nem lehet, mert az ilyen rezsim magában hordja a bukás esiráf.

A titkos választójog ellen ma már érvelni nem lehet. En feltétlenül híve vagyok.

Munkatársunk itt közbevetően megkérdezte, hogy mi a véleménye a választójog kérdésében a titkosság mellett az általános és egyenlő elv érvényesítésének szükségességéről? Andrássy Gyula gróf így válaszolt:

— Az általános, egyenlő választójogot nem tartom aktuálisnak. A választójog kiterjesztését akkoriban szükségesnek tartottam azért, mert

egész rétegel voltak a társadalomnak, amelyek főformán ki voltak zárva a politikai jogok gyakorlásából.

A mai választójoggal azonban biztosítva van minden társadalmi réteg képviselése és így az általános, egyenlő választójog elvesztette aktualitását.

Politikai és taktikai szempontból nem tartanám szerencsés gondolatnak a két kérdésnek: az általános és a titkos választójog összekapcsolását. Helytelen eljárás volna egyszerre és egyaránt követelni az általános és a titkos választójogot.

A titkosságra kell fektetni a főszűlyt és főleg a választások tisztaságának biztosítását kell minden eszközzel garantálni.

Elmondja ezeket Exzellenciád a parlamentben is! — kérdeztük. Andrássy Gyula gróf így felelt:

— A legközelebbi jövőben tölemlhetően fokozottabb mértékben óhajtok résztvenni a politikában.

A választójogi vitában felszólalok és fel fogom sorakoztatni érveimet a titkos választójog mellett.

A beszélgetés ezután a főrendiházi javaslatra terelődött. Erről az új témánról Andrássy lakonikusan így nyilatkoztott:

— A főrendiházi javaslatot részleteiben még nem ismerem. Nem is érdekel.

— A megalakítandó új főrendiházat átmeneti intézménynek tartom, amelyet előreláthatóan

úgy alkotnak meg, hogy a mai rendszerrel együtt fog összeomlani.

Szövegérték ezután azokat a híreket, amelyek arról szólanak, hogy a magyar és az osztrák legitimitást a köztűk kiéleződött ellentét kiküszöbölése céljából Budapesten értekezletet fognak tartani még ebben a hónapban. Andrássy Gyula gróf így cáfolta meg a tendenciózus híreszteléseket:

— Nem tartjuk sem szükségesnek, sem időszerűnek, hogy az osztrák legitimitáttal tárgyaljunk, vagy velük megegyeztet hozzunk létre. Semmiféle titkos puccskísérletek nem folynak.

Feladatunknak csupán azt a célt tekintjük, hogy a nemzet többségét meggyőzzük a legitimitás egyedüli helyességéről.

Minthogy aztán érveinket megcáfolni nem tudják, minthogy továbbá napról-napra látjuk a legitimitizmus erősödését: kétszázéret lansziroznak, amelyekkel

a legitimitást próbálják diszkreditálni.

Végül azt kérdeztük, hogy a baloldali ellenzék passzivitását helyesli e és mi a véleménye a harc várható eredményéről? A válasz a következő volt:

A passzivitás eredményét előre megjósolni nem lehet. Nem tudom, hogy kinek lesz nyeresége a baloldali ellenzék passzivitásából. Lehet, hogy a baloldali győzelmet eredményezi, az is lehet, hogy a kormány fog megerősödni. Annyi azonban bizonyos, hogy

a passzivitás miatt veszít a nemzetgyűlés intézménye, de vesztes lesz ebben a harcban az egész mai rendszer.

— Előölt azonban azok sirjanak, akik a mai rendszert fenntartani óhajtják.

Ez a megállapítás a beszélgetés konklúziója volt. Amíg választójogi álláspontjának helyességét bizonyította, amíg a legitimitás ellenségét ostorozta: a meggyőződés ereje szerte az ósa államterfű eszébe, monoton hangját. A záróakordban az örök ellenzékiség es feladni nem tudó keserűség hangja szűlt.
Dr. Rátkai Károly.

Cserdében folytak le a jugoszláv választások

Belgrád, február 8.

A választás napja Belgrádban a legtekélyesebb cserdében telt el. A város két mandátumért tíz párt szállt harcba, amelyek közül azonban csak a radikális és a demokráta pártnak vannak esélyei. A választási elnökök este 6 órakor lezárták a szavazást és megkezdték a szavazatok összeszámolását. Az eredmény csak a késő esti órákban válik ismeretessé. Valószínű, hogy mindkét belgrádi mandátumot a radikális párt, tehát Pasics miniszterelnök és Maxinovic belügyminiszter fogja megkapni. Ha nem így történne, akkor Pasicot és Davidovicsot fogják Belgrádban megválasztani.

Maxinovic belügyminiszter kijelentette, hogy a szavazóhelyeken a Radics-párt számára is felállítják az urnákat. A választások lefolyásáról és eredményéről vidékről nem érkeztek hírek, mert az interurbán vonalakat a kormány és hatóságai foglalták le. A belügyminiszterium hétfőn délelőtt a közönséget tájékoztatni a választások első eredményeiről.

Három zsebtolvajt fogtak el vasárnap

Vasárnap délelőtt a Garay tőren Murányi János 25 éves hentessegéd kitépte öv. Időse Istvánné kezéből a ridiküllé és futásnak eredt vele. A járőreket azonban elfogták és átadták a rendőrnök. Kiderült, hogy Murányi zsebtolvajlás miatt már többször volt büntetve. A Lemke úti villamosállomásán Székely János hentesmester észrevette, hogy egy kéz belényült a zsebébe és óvatossan húzza kiéle 850 ezer koronát tartalmazó pénztárcáját. Odakapott és nyakonespítő a kéz tulajdonosát, Fidoró Károly kertészlegényt. A zsebtolvajt előállították a főkapitányságra, ahol letartóztatták.

A Teleki tőren Csányi Béláné 80 ezer koronát tartalmazó ridikülljét Vas Anjáné cigányasszony ellopta. A cigányasszonyt elfogták és letartóztatták.

Ma megnyit a szociálista világkongresszus

Grenoble, február 8.

Ma megnyitották a szociálista kongresszust. A megnyitás alkalmával ott volt Thomas Shaw, a MacDonald-kormány volt tagja, Vandervele, Hülferding dr. volt német pénzügyminiszter Teserelli magyar, Rosenfeld orosz és Walter eschországi meghívott. Az elnök kimentette a lengyel és a dán kiküldött távollétükről.

HELOPIA TRIO a legbájosabb artista szám

és a nagyszerű februári műsor

Esténként 10 és fél órakor

CASINO DE PARISBAN

Felszólalások a minisztertanácson a titkos választójog mellett?

Mayer János földmivélsügyi miniszter nyilatkozata

A pénteki minisztertanács tárgyalás alá vette a förendiházi javaslatot, a tárgyalásra kitűzött választójogi javaslat megvitatása azonban hétfőre maradt, amikor is a kormány tagjai rendkívüli minisztertanácsra ülnek össze a miniszterelnököt helyettesítő Vass József népjóléti miniszternél. A hétfői rendkívüli minisztertanácsal kapcsolatosan a beavatottak tudni vélik, hogy

a kormány egy-két tagja a titkossággal szemben?

sőt az optimisták még bíznak is abban, hogy talán az öt ipari kerületen kívül sikerülni fog még néhány kerületre a titkos választójogot előbb le kell tárgyalniok az ez ügyben

Mayer János földmivélsügyi miniszter

hez fordult felvilágosításért, aki a következőket mondotta:

— Ezek a hírek nem eguebek önkényes kombinációknál. A minisztertanácson természetesen

minden miniszter felszólalhat, a nem tárcája közébe tartozó javaslatnál is, arról azonban, hogy kinek mi az egyéni véleménye valamely kérdésben, semmiféle közlés sem kerülhet a nyilvánosság elé. Ami a Ház munkarendjének alakulását illeti, ez a kérdés nem tartozik hatáskörömbé. Anyai bizonyos, hogy ugy a förendiházi javaslatot, mint a választójogot előbb le kell tárgyalniok az illetékes bizottságoknak és ehhez hosszabb időre van szükség. Ugy tudom, hogy azokból a Ház február végén pár héti szünetelni fog.

— Engem legközelebről a földmivélsügyi tárca költségvetési vitája érdekel, amire kedden már sor kerül. Erdélyi Aladár előadó hosszú és kimerítő előadói beszédre készül és így az én felszólalásom terjedelme és tartalma attól függ, hogy milyen kérdések kerülnek majd szőnyegre a földmivélsügyi tárca általános vitájában. Mindenesetre reflektálni fogok az elhangzó kifogásokra és észrevételekre.

Kinyomozták Fényes László fenyegetődző telefonálóját

Nem lehet ellene eljárást indítani

Ismeretes, hogy a rendőrség most-újól újból föllevenítette Kmetty Károly, a hírhedt britanniás főhadnagy büntnyét. A rendőrség megállapította, hogy a hatóságok által körözött Kmetty jelenleg Mlánohan tartózkodik, ahol gyári munkás lett. A főkapitányság politikai csoportja a nyomással kapcsolatban azt is meg akarta tudni, hogy ki volt az, aki Kmetty Károly nevében megfenyegette Fényes Lászlót és aki Kmetty aláírásával helyreigazító közleményt küldött egyes lapokhoz. A detektívek kihallgatták Kmetty

bátyját, Kmetty Istvánt, a vasuceni felsőkereskedelmi iskola tanárát, azonkívül Kmetty volt britanniás barátjait.

A kihallgatásokból a rendőrségnek sikerült megállapítani, hogy ki szerepelt Budapesten Kmetty nevében. Eljárást azonban nem lehet ellene indítani, mert tulajdonképpen semmi olyan nem követett el ezen dolgokkal, ami a büntető paragrafusokba ütköznék.

Kmetty Károly letartóztatása és kiadatása ügyében a rendőrség a szükséges lépéseket már megtette.

Az osztrák-magyar valutarendszer terve nem aktuális

Van-e valami alapjuk a dunai konföderációról elterjedt híreknek? — Kombinációk — konkrétumok nélkül

Az utóbbi időben a dunai konföderáció tervével kapcsolatban külföldi és hazai lapokban egyaránt az a hír jelent meg, hogy

Ausztria és Magyarország közös valutarendszerre tér át.

Munkatársunk ez ügyben érdeklődött a pénzügyi kormányzathoz közelálló helyen, ahol a következő beavatott információt kapta:

— A dunai konföderáció gondolata, valamint az ezzel összefüggésben megpeditett különböző tervek abból a tényből erednek, hogy Dinghofer, az osztrák nemzetiülés elnöke és Frank osztrák kanclerár legutóbb Berlinben tartózkodtak és azt az utazást érthető okokból Ausztriának Németországhoz való csatlakozásának tervével hozták összefüggésbe. Minthogy pedig az érdekelte államok ellenszik ezt a csatlakozást, egyszerre felvetődött a dunai konföderáció

rációinak a terve a dunai államok gazdasági egymásrautaltságának következtében.

Ez a terv általános díszkuszáló tárgya a világsajtóban, de ezidőszent konkrét állásfoglalásról egyik oldalán sem lehet szó, mert a kérdés nem aktuális.

— A dunai konföderáció tervének mellékhatásaként kell aztán számyra az a hír, hogy Ausztria és Magyarország közös valutarendszerre tér át. Ugy Ausztria, mint Magyarország szanalán akelő tárgya, tellességgel lehetetlen tehát ilyen körülmények között messzemenő tervezésekről úgy beszélni, mint megvalósulás előtt álló intézkedésekről. Még arról sincs döntés, hogy a magyar papírpénzrendszer mikor és apállatlan felváltja a valamilyen valutarendszert.

Sport sapka 28.600

férfi- és gyermeknek, tartós minőség

Párisi Nagy Aruház rt.

Budapest VI, Andrássy ut 39

DREHER

VIKO

női-, férfi- és gyermek-harisnyák

elpusztíthatatlanok!

Főraktár:

Kovács Victor

aruházában

TV, Váci ut. 24. — VI, Király ut. 10

VESTA

A FINOM FEHÉRNEMŰEK

1914

1914

MUZEUM KORUT

Leltári fehérenmü kiadásítás

Különleges szmoking és frakk ingek

Oxford, raye, puplin-ingek

Különleges pya mák

méret utáni különleges kivitelben

500 vég angol sifon,
200 vég lepedővaszon,
200 vég 180 cm. széles batizsifon

Mérete 47 ezer K. Eradeti gyári árban

Fehérenmü- és pyamákészítés hozott anyagból is!

Vesta fehérenmügyár

Múzeum körút 2. szám.

Konfekió engros Üzlet

úgy a vidék, mint a helyi piac látogatására szakmabli

képviselőt keres

Írásbeli ajánlatok „Nagy forgalom” jellegre a lap kiadóhivatalához küldendők

Lakására jövök

venni használt bútorokat, ruhát, fehérenmü, konyhaszert stb.

Friedner, Rókk Szilárd u. 22. III. 19. Tel. 1.62-48

A Ford-teherautó a leggazdaságosabb!

Ára karosszékével, forgalmi adóval **79 millió korona**

A Ford-gyárak autorizált képviselője:

Kaltenberger Vilmos

Budapest VI, Nagymező u.19. Tel. 66-18

Eltették Ullmann Adolf bárót

Vasárnap délelőtt helyezték ideiglenes nyugvóhelyére a Hitelbank alelnökét a kerepesi temetőben — A politikai és gazdasági élet reprezentánsai a nagy halott koporsójánál — A bankgyakorlóságtól a Hitelbank alelnökségéig

Ezrek kísérték utolsó útján a nagy bankvezért

A magyar közgazdasági életnek szintén nagy gyászosa van. Ullmann Adolf bárót vasárnap délelőtt temették el a politikai világ és a közgazdasági élet olyan imponánsan kezzeles részvevője mellett, mely szinte páratlanul áll s amely a legbeszédebb bizonyítéka annak a páratlan becsülésnek és szeretetnek, mely Ullmann Adolfot életében körülvette s mely utolsó útján is kísérte.

Hatvanhét éves volt. Erejének és munkakedvének teljességéből ragadta ki a halál. Bár egy évvel előbb történt vasúti szerencsétlenség megtörte szervezetét, hosszú időn át győzelmesen diadalmoskodott akaratereje betegsége.

Ullmann báró élete a munka jegyében folyt le. Az alig 18 éves fiatal Ullmann annakidején miudjárt a Hitelbanknál nyert elhelyezést. Kornfeld báró, a bank akkori elnöke, rövidesen felismerte a fiatal és ambiciózus Ullmann Adolf nagy értékét és maga mellé vette. Ullmann férfias lendülettel vette magát a munkába s egymásután aratta pénzügyi sikereit, amelyek pályáján nagy ugrásokkal vitték előre. Kornfeld halála után a még akkor fiatal Ullmann vette át örökét a bankban, hol megszaktatás nélkül 50 évet töltött szakadatlan munkában.

Ullmann Adolf a gazdasági életben — mint magánéletében is — a puritán konzervatívizmusnak volt a harcos katonája. És ezt a konzervatív gazdasági politikát vitte be a Hitelbank életébe is. Sohasem tudott megalkudni a felszínes konjunktúra politikával és mikor a nagybankok is intenzíven kezdték a fejlődésből áruizletekkel foglalkozni, csak nehezen volt rávehető, hogy a Hitelbanknál az áruizletet engedélyezze.

Tiszviselői rajongásig szerették. Ő, aki legelől kezdte a bankpályát és maga szorgalmával küzdötte fel magát a pénzfejedelmek sorába, mindig első kötelességének tartotta, hogy tiszviselőiről gondoskodjék.

Politikával sohasem foglalkozott. Tudatában volt, hogy hivatása egész embert kíván s ezért szertelen politikai ambíciók sohasem fűtődtek. Munkássága és hatalmas pénzügyi alkotásai mégis irányították a legmagasabb körök figyelmét. Ferenc József király előbb nemzeti rangra emelte, kevéssel utóbb a főrendiház tagjává nevezte ki, majd a báróságot adományozta nagy, nemes és emberbarát munkássága elismerésül.

Az utóbbi években sokat betegeskedett, de alkotó erővel dolgozott és nemes életét hivatása és családja közt osztotta meg, akiket egytörmán szeretett s akik ma a vigasztalás reménye nélkül gyászolják elhunytát.

A temetés

A Magyar Állam Hitelbank jószertéri palotájából vasárnap délelőtt temették el a magyar közgazdasági élet nagy halottját: baranyavári Ullmann Adolf bárót. A József téri környező utcákat már 10 órakor hatalmas ember-tömeg árasztotta el, akik között diszruhás gyalogosok és lovasrendőrök, továbbá a Ganz kocsigyár és a Pamutipar díszgyaruhrúhá tisztoái tartották fenn a rendet.

A Hitelbank előcsarnokát és pénztártermét a temetési szertartás alkalmára Alpr Ignác műépítész tervei alapján átalakították, fekete drapériával bevonták és gyönyörű díszezzel növényekkel feldíszítették. A terem végében elhelyezett kátfalkon nyugodott a kettős koporsó, amelyet teljesen elborított a korszorúk rengetege. A koporsótól két ol-

dalt nagy tribün emelkedett, ahol a gyászoló közönség foglalt helyet.

A megjelent előkelőségek

Tizenegy órára zsúfolásig megtelt a szertartási terem a magyar közgazdasági és társadalmi élet kiválóságával, akiknek sorában többek között ott láttuk József Ferenc főherceget, a kormány képviselőit Bud János pénzügyminisztert és Walke Lajos kereskedelmi minisztert, a miniszterelnök képviselőit Berczy István államtitkár, József főherceg képviselőit Szarmay Tibornokot, továbbá ott voltak Rákosi János, báró Wlassits Gyula, a közigazgatási bíróság elnöke, báró Hazai Samu, Kállay Tibor, Berzeviczy Albert, a főváros képviselőit dr. Buzáth János alpolgármester, Ripka Ferenc, a főváros kormánybiztos, Odescalchi Károly herceg, Vásonyi Vilmos, Fabian Béla, Heinrich Ferenc, Biró Pál, báró Szarmay Sándor, Telesky János, báró Sztéry József, Bódy Tivadár, Práznokczy Iván, Tolnai Kornél, gróf Khuen-Héderváry Sándor, báró Skerlecz Iván, báró Rothschild Lajos, a bécsi ház főnöke, Beöthy László vitéz, Vértessy Sándor államtitkár, báró Mandarassy-Beck Marcel és Gyula, Krausz Simon, Chorin Ferenc, Fenyő Miksa, Belaingy Artur, Matkovits Sándor, Eber Antal, Fleissig Sándor, Framer Vilmos, Vég Artur, Máróthy-Füst László, dr. Elek Hugó, Fellner Henrik, Tószegi-Freund Emil, Iktódy-Szabó Andor min. tan., báró Harkányi János, gróf Andrássy Sándor, Pierre Cheysson Párizsból, dr. Domonyi Mór, báró Kornfeld Pál, gróf Mailáth László, Marcus Hugó, a Wiener Bankverein igazgatója, Max Kantor Bécsből, Mannheim Louis Párizsból, Leopold Pitzor vezérigazgató Bécsből, Steiner Rudolf, Szilasi Béla, Neuraht Lajos, Engländer Leó, Hamme'schlag Pál dr. bécsi igazgatók és igen számosan a politikai, közgazdasági és társadalmi élet kiválóságai közül.

A gyászbeszéd

A gyászszertartás 11 órakor vette kezdetét. Az operaházi körus gyász-dalait után dr. Fischer főbírói búcsúztatta a nagy halottat. Beszédében hangszólta Ullmann Adolf báró kiváló egyéniségét és azokat a nagy érdemeiket, amelyekkel a magyar gazdasági élet fejlesztése és közjóitóltság terén szolgált. Csárdy Antal gróf a Hitelbank igazgatóságának nevében kegyeletes szavakkal emlékezett meg a meghaldogultól, majd Klein Gyula mutatott rá

azokra a hervadhatatlan érdemekre, melyeket Ullmann Adolf báró öt évtizedes működése alatt a Hitelbank fejlesztése körül szerzett. A takarékpénztárak és Bankok Egyesülete nevében Weiss Fülöp, a Posti Magyar Kereskedelmi Bank elnöke, méltatta az elhunytak a gazdasági élet minden ágában kifejtett tevékenységét. Dr. Szendey Béla igazgató a Hitelbank tiszviselői nevében hangoztatta azt az atyai jóindulatot és szeretetet, amellyel Ullmann Adolf báró a tiszviselőket iránt mindenkor viseltette. Végül az elhunyt kegyurasága alatt álló bécsi uradalom és plébánia nevében Torma János plébános monddt magasszárnyalásu beszédet.

Tizenkét órakor indult el a Hitelbank székfaházából a gyászmenet. Ot lovasrendőr vezette be a menetet. Mögöttük sorakozott fekete gyászlobogó alatt a Ganzgyár és a Pamutipar Rt. tisztoái. Ezt követte hét koszorúkkal hatalmasan feltornyoztott kocsik. Ezután következett a gyászkoos, melynek mindkét oldalán a tatai bányaunkák sok jellegzetes ruhája küldöttsége haladt. A gyászkoos mögött ment az elhunyt családja: övegye báró Ullmann Adolfné, a fia Ullmann György báró a feleségével Oetl-Pálffy Erzsébettel és a lánya Mária férjével dr. paksi Palszy József vezérigazgatóval, továbbá a nagyszámú rokonsággal.

Az Ullmann-család a Deák térig gyalogran ment és csak ott szálltak fel autóra. A menetet a bankok és a vállalatok tiszviselőinek küldöttsége és a notabilitások autósora zárta be. A menet a Deák Ferenc utcán, Károlyi körúton, Rákóczi úton, Kerepesi úton át mindentud hatalmas ember-tömeg és díszruhás rendőrök sordala között haladt el.

A temetőben

A Kerepesi uti zsidótemetőben a bejárathoz közel, dr. Baumgartner Izidor volt kuriai tanácselnök és dr. Heltai Ferenc volt főpolgármester sírja mellett helyezték el ideiglenesen Ullmann Adolf bárót. A sírnál még Fischer főbírói monddt búcsúbeszédet. Hangoztatta, hogy minden mulandó, csak a jó hírnév az, amely a síron túl is örökké élővé teszi az elhunyt nevét. Ezek és ezek mélyszéges hálaja fog gondolni örökké reá. Nemesak a zsidóság, hanem egész Magyarország történelmének márványlapjai örökítik meg az ő emlékét, mert az ő nemes egyszerűsége alkotóképessége, ember szeretete, fejedelmi tükéletességű jótékonyága soha sem fog feledésbe merülni.

A királyt és a nemzetet a szent korona egyesíti — mondja Károlyi József gróf

Képviselői beszámoló Székesfehérvárról

Székesfehérvár, febr. 8.

A „Hétfői Napló” kiadott tudostóljótól. Vasárnap délelőtt mintegy 4-5000 főnyi hallgatóság előtt tartott Károlyi József gróf beszámolót a székesfehérvári Szent István Kiszáló tornában. Szabódy József dr. pártelnök üdvözölte a megjelenteket. Utána Mátrai Rudolf elteretika főgimnáziumi igazgató telt fogadalmat. Nagy lelkesedés közepette emelkedett szőlásra Károlyi József gróf. — Törhetetlen szent meggyőződés — mondotta a többek között —, hogy a kárpát medence egységet csak a jogfolytonosság alapján valósíthatjuk meg. Ezeréves multunk a garanciája annak, jogfolytonosság menthetnek meg csonka hogy az alkotmányosság és a történelmi magyarságunkról. A királyt és a nemzetet a szent korona egyesíti és mindkettőt szolgálja a nemzet fejlődésének. Nem érdekel a királyi jogok elismerése, hanem a nemzet érdekében az integritás kíví-

vásáért találkoznia kell a nemzetnek és a királynak.

— Nem vagyunk mi fantaszták, akik erőszakosan akarjuk megoldani a királyi kérdést, hanem megvárjuk, míg minden szemből kiesillan az elhatározás, hogy itt az idő, hogy a nemzet akaratából a nádor kezétől érintse a kárpát fejt Szent István koronája. Tudatában vagyok annak, hogy majdan a történelem ítélik felettem és hiszem, hogy egyszer igaznak fognak bannünket megismerni. Jő katolikus igyekszem lenni, de tudom azt, hogy az integer Magyarországos küllönözés fajja és vallású emberek hazája és szívesen harcolok azokkal, akik nem akarják, hogy a Kárpátokon szolghad uralkodjék. Ha Magyarország beletörödnék a rabzolgasorsba, nem volna méltó az életre. Ezután röviden a királyi család életmódjáról számolt be.

A gyűlés a hiuzuzs clénekölésével ért véget.

Eró és egészség

honol ott, ahol a

Diana-sósorszesz

használatra állandó,

Ez a csodálatos háziázer az egész világon közzimert és elterjedt, mint külön hatáék fájdalomcsillapító, heűszorító szer, zszó-és torokbőrlítő. Kockakukorica csapnnyitva beled használatra is alkalmas.

Kis üveg ára K 16.500
Közép üveg ára K 48.000
Nagy üveg ára K 96.000

Mindenütt kapható!

Ismét kapható régi időkől bevált Waidheim-jéle

soványító-tea

Biztos hatású, igen kellemes ízű, teljesen ártalmatlan. Elemtud megváltoztatása nélkül, állandó súlycsökkenés mellett kecces nyulánk alak érhető el. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában. Magyarországi főraktár

Szent Péter gyógyszervegyészeti laboratórium

Budapest, VI., Felső erdősor 32. szám

Meinl-kávé

Padlófilcek, futók, lamberkenek mindenmennyiségű szőnyegek

Butorszövetek prima brokátkok 230 ezer

Vágó és Tarsa

kárpisok kellékek üzletében

IV. Kammermayer Károly ucca 3 (Központi Városház épületében)

40 éves FOGORVOS 40 éves

RESZLETRE Dr. Kovács S. és Barna I. RESZLETRE

fogorvos, specialista fogász Budapest VII., Erzsébet körút 40-42

Műfogak, fogorvosok, teljesen szápadás nélkül. Szanyitások és Koronák aranypatlók fémbe is. Fogászati fogorvosok (plombázás) orvosképzésű általánosok is. — Műtekek esetén is forduljon a legnagyobb bizalommal az ő szájnyitáshoz rend-önke — Vidékek soron a vil fogadtanak. — 10 évi jótállás! Rendkívül mérsékelt árak! Orvosi tanács díjtalan.

Rendelés: d. e. 9-12-ig, d. u. 2-7 Vasár- és ünnepnap d. e. 10-1-ig

40 éves FOGORVOS 40 éves

Megint embert ölt a tőzsde

Fuchs Izsó dr. ügyvéd öngyilkossága

Vasárnap délután 6 óraker érkeztek a főkapitányság központi ügyeleté, hogy a Royal-szálló IV. emelet 426. számú szobájában halva találták dr. Fuchs Izsó ügyvédet.

A főkapitányságról rendőri bizottság szállt ki, amely megállapította, hogy az ügyvéd moriummal megmérgezte magát. A szobalány elmondotta, hogy dr. Fuchs Izsó késő éjjel jött haza és fürdőt rendelt. Mivel nagyon gyanús volt, hogy még délután négy óraker sem adott életjelet magáról, a szobalány benyitott a szobába és az ügyvédet levetkőzve, holnan találta az ágyban.

A bizottság tagjai az éjjeli szekrényen két levelet találtak. Az ügyvéd több év óta lakott a Royal-szállóban, míg irodája Géza-utca 3. szám alatt volt. Az ügyvédet gyakran meglátogatta Nyírán Jákó fővőre, dr. Fuchs Nándor ügyvéd.

Az egyik levél fivéréhez volt intézve. Ebben megírja, hogy egész vagyonát elvesztette a tőzsdén. A pénz visszacszerzéséért indított oriai hajszá kimerítette idegeit, de minden fáradozása meddő maradt. Felemlíti még, hogy egyszer már öngyilkos akart lenni, akkor azonban nem sikerült.

A másik levelet a Csokai, Berger és Társai Akadémia-utcai céghez intézte. Ebben a levélben megírja a cégnek, hogy ügyének, amelynek a képviselést vállalta, mikor lesz a tárgyalása és mellékelte az idézést. A rendőri bizottság elrendelte, hogy az öngyilkos ügyvéd holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállítsák.

Léderernét multjának minden részletére kihallgatja a vizsgálóbíró

A bűnös asszony tagadja a mult botlásait — Lédererné végignézte férje dunántúli akasztásait — A vizsgálóbíró előtti kihallgatás még napokig eltart

A zavaros multu kaszírnból, főhadnagynévá avanzsált gyilkos asszony: Léderer Gusztávné kihallgatása csütörtök óta szakadatlanul tart és még napokon át dolga lesz vele a vizsgálóbírónak.

Ez a bűnügy erősen elűt az eddigi sablonoktól, mert míg más esetekben a vizsgálóbíró egyszerűen elője tárja a rendőrség előtt tett vallomását a gyanúsítottnak s ehhez igazodik a további vizsgálat, Léderer Gusztávné ügye azért új el az ilyen sablon figyektől, mert a gyilkos asszonyról és férjéről olyan hajmeresztő részletek jelentek meg a lapokban, hogy ezekről a vizsgálóbíró kénytelen elmondani egész életétörténetét Léderer-névén.

Igy szóba kerülnek összes botlásai: az, hogy már 14 éves korában gyermeke született, kaszírnból multja, csalásai és tolvajlásai s végül részletesen el kellett mondania Léderer Gusztávnával való megismerkedésének és házasságának körülményeit.

Háromnapos kihallgatása alatt az asszony igen ügyesen és óvatosan tért ki az olyan jeleleleket elől, amelyek rá kellemetlenek vagy végzetesek lehetnének. Lassan, vontatottan és megfontoltan felel a kérdésekre s a vizsgálóbírónak többször kellett őt figyelmeztetnie, hogy

igazat valljon, mert tagadásával súlyosbítja a helyzetét.

Szombati kihallgatása alkalmával a vizsgálóbíró tagratni kezdte őt az utaságokban szellőztetett ama állításokra is, hogy amikor férje az első vadászkiállításán Szeged-

ról elindult a Dunántúlra, ő többször végig nézte férje akasztásait, a Nyugatmagyarországi főfelügyelői idejében pedig a férje által rekvirált idegen ingó tulajdonokat megtartotta és takasán elrejtette Lédererné ezekre a kérdésekre rendszerint azt feleli, hogy nem emlékszik, úgy hogy e tekintetben bár ezek miatt a dolgok miatt külön eljárás ellene nem folyik — teljes tagadásban van.

A vizsgálóbíró külön kezdi meg a meggyilkolt Kodalkával való megismerkedés körülményeinek tisztázását, majd rátérnek a gyilkosság végrehajtása ismertetére is. Lédererné kihallgatása minden valószínűség szerint csütörtökig el fog tartani s azután kerül csak sor sógorára Léderer Sándor kihallgatására.

Vasárnap a rendőrség lepecsételte a Sideron Rt. ajtóit

A húszmillárdot is megközelített Deutsch, Takács és Donáth passzival

A főkapitányságon vasárnap délelőtt Bartha Gyula dr. rendőrtanácsos folytatta Deutsch Jakabnak, a Sideron Rt. letartóztatott igazgatójának kihallgatását, ugyancsak kihallgatja újból a szintén letartóztatott Takács Oszkárt és Donáth Ferencet is.

Takács és Donáth azzal védekeztek, hogy ők szintén áldozatai Deutsch manipulációinak, Deutsch azzal védekezik, hogy a kedvezőtlen gazdasági konjunktúra sodorta valóságba a Sideront és a szivességi váltókkal és kölcsönökkel ő jóhiszeműen akarta megmenteni a céget a bukástól. Egyébként arra kérte a rendőrséget, hogy engedjék őt

szabadon, mert egészen bizonyos, hogy a hitelezőkkel kedvező meg egyezést tudna kötni.

A följelentőkhöz vasárnap még két óeg csatlakozott és ezekkel együtt a károsesség most már megközelíti a húsz milliárd koronát.

A vizsgálóbíró már régebben elrendelte a Sideron Rt. és Deutsch Jakab vagyona ellen a büntügyi zárlatot, ami már meg is történt. A letartóztatás elrendelése után vasárnap délelőtt egy rendőrtisztviselő más hatósági kiküldöttekkel együtt megjelent a Sideron Rt. Sas uca 3. számú helyiségében és az ajtókat lepecsételték.

Komunistabandafőadás egy bolgár falu ellen

Szófia, február 8.

Parasztkommunista szökevények egy csoportja megtámadta a szerb-bolgár határtól 12 kilométernyire fekvő Godecs községet és kifosztotta az alprefektúra épületét. Eközben két polgári egyén és egy csendőr meghalt, egy másik csendőr pedig súlyosan megsebesült. A hatóság hirtelen megszervezte az ellenállást és sikerült is a támadókat körülzárni, miközben hatot közülük megölték, ötöt pedig elfogtak.

Budapesti Nemzetközi Vásár

1925. Április hó 18-27.

Rendező: Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara.

Európa összes nagyobb városában külföldi képviseltek Kedvezményes utazás és vizum Lekészítetés

Felváltás a vásárróndán: V, Szemere uca 8

HIGANY HÁMSFOGAT ARANYAT PLATINÁT DISZTÁRGYAKAT

legrágábbban veszek Gross Antal kézzel közt. 2 féltémet

A Magyar Általános Hitelbank Igazgatósága

őszinte gyászban jelenti, hogy nagyrabecsült alelnöke, az intézet hervadhatatlan érdemű vezérigazgatója

méltóságos

bárá Ullmann Adolf ur

a főrendiház tagja,
a Ferenc József-rend nagykeresztese stb. stb.

folyó hó 5-én, délután jobblétre szenderült.

A megboldogult ötven esztendővel ezelőtt kezdte meg pályafutását a Magyar Általános Hitelbanknál, melynek élén több mint másfél évtizeden keresztül vezérigazgatóként működött. Gazdag tudásának egész tárházát a legnagyobb odaadással és lelkesedéssel bocsátotta jó- és rossz időkben az intézet rendelkezésére, melynek hatalmas oszlopa volt. Nemes jelleme, lebilincselő egyénisége, páratlan szívjósága mindazok tiszteletét és ragaszkodását biztosította számára, kik őt ismerték. Kiváló tevékenységének nagy eredményeivel kitörölhetetlenül írta be nevét Magyarország gazdasági életének történetébe. A Magyar Általános Hitelbank minden időközön át a legnagyobb tiszteletben fogja emlékét tartani.

Budapest, 1925. évi február hó 5-én.

Kereskedő és Iparos Újság

A jutalékrendszer

néhány napon belül való megszűntetését helyezte kilátásba legutóbbi beszédében a pénzügyminiszter az azal a fenntartással, hogy amennyiben ez a megszüntetés az adóbevételezést károsan befolyásolja, úgy a jutalékrendszer ismét visszaállítja. A jutalékrendszer ellen évek óta elkezdett küzdelmet folytató a kereskedelmi és ipari érdekesség éppen annak az adómorálnak az érdekében, melyet a pénzügyminiszter olyan hangsúlyozottan követelt meg az adózó polgárságtól, mert az adómorál iránti érzékeny nemcsak az adózó polgároknak, kell szerintük meglennie, hanem még fokozottabb mértékben az adózási eszközök és ellenőrző közegekben. A jutalékrendszer pedig odavezetett, hogy az adózási közegek szinte szadista szenvedélyvel vetették magukat az adózó polgárságra, s minden eszközt megrendáltak arra, hogy okkal, vagy ok nélkül visszaéléseket szimatoljanak. Konkrét adatok birtokában a leg-határozottabban állíthatjuk, hogy megszámálhatóan milliók folytak be bírság címén olyan adózó polgárok pénzárából, akik semmiféle visszaélet, semmiféle bünt nem követtek el, de megretentek az adóellenőrző közegek terrorisztikus fellépésétől, s inkább fizettek, mintsem alaptalan meghurcoltatásnak, s egy biztos felmentéssel végződő bünygi eljárás kellemetlenségeinek tőgyék ki magukat. A jutalékrendszernek erkölcslenőbb intézmény aligha létezett valaha Magyarországon s ezért örömmel kell fogadnunk a pénzügyminiszter bejelentésének a jutalékrendszer megszüntetésére vonatkozó részét. Van azonban ennek bejelentésének egy másik része is, mely arra céloz, hogy a jutalékrendszer a jutalomrendszer fogja felváltani. Nem tudjuk ebben a pillanatban, hogy formailag a kettő között mi a különbség. Lényegileg azonban és főleg erkölcsileg semmiféle különbséget nem látunk. Akár jutalékok, akár jutalmat kapnak a pénzügyi hatóságok, s akár közvetlenül, akár közvetve részesülnek anyag előnyökben olyan állítólagos bünyök és visszaélések felfedezéséről, melyek büntető konzekvenciákkal nem járnak, ha az adózó polgár hajlandó a pénzügyi hatóságokkal egyezséget kötni, ez nem jelent ervebet, mint az adómorál arculesapását, nem jelent ervebet, mint a tisztességes adózóknak kényre-kedvre való kiszolgáltatását a pénzügyi hatóságok szeszélyeinek, s viszont az adósalóknak biztosítását, eseményeiknek minden súlyosabb következménye ellen. Sem jutalék, sem jutalom nem illetheti meg az állam egyetlen közegét sem azért, mert teljesíti a fizetésével járó köteleseit, hanem ellenkezőleg csak büntetés járhat azért, ha ezeket a köteleseket elmulasztja. Tessék a legszigorubbann eljárni minden szándékos adócsalással szemben, de tessék ugyanakkor biztosítani a nyugalmat azok számára, akik kötelezettségeiknek pontosan igyekeznek megfelelni. Elérkezett végre az ideje annak, hogy a tisztességes kereskedő és ipar szabadon a feje felett lógó Damoklész-kardtól még akkor is, ha ezt a kardot jutalékok, vagy jutalomra éhes fináncok hordják az oldalukon.

Ausplitz posztó- és textilgyárak képviselője: **Budapest, Alfréd v. Méleg ucca 12**

FOGÁSZAT-DENTIST
MÁRFAI ARTÚR
 ALL. VIZSGÁZOTT FOGÁSZ
 IV. KÁROLYKORT 26

Be kell nyújtani az adóvallomásokot

A kereseti-, jövedelem- és vagyonadó bevallás határideje február 28
A munkaadók illetményjegyzéket kötelesek adni az alkalmazottakról

Amint ismeretes, a napokban jelent meg a pénzügyminiszternek 1925. évre vonatkozó, a kereseti-, jövedelem- és vagyonadó bevallást előíró rendelete. Ennek a rendelkezés főbb intézkedéseit az alábbiakban közöljük:

A vallomásadás határideje

Az általános kereseti-, jövedelem- és vagyonadóról a bevallást általában február 28-ig kell beadni. A munkaadók azokról az alkalmazottakról, akiknek az 1924. évi összes járandósága legalább 2400 korona, vagyis az 1924. évi 15.000-es általános szorzószám mellett 36.000.000 papirkorona volt, február 28-ig névjegyzéket tartoznak benyújtani az alkalmazottak adózási helye szerint illetékes előjáróságokhoz.

Aki az adatokat kellő időben be nem szolgáltatja, annyiszor büntethető 100 aranykoronáig terjedő rendbírásig, ahány adóalanyról ezt a mulasztást elkövette. A közalkalmazottakról nem kell jegyzéket benyújtani. A bevalláshoz szükséges nyomtatványok faluhelyen a községi előjáróságánál, városokban a városi adóhivatalnál és Budapesten a kerületi előjáróságok adószámviteli osztályánál szerezhetők be.

Keresetiadó bevallásra kötelezettek

Általános keresetiadó bevallást tartoznak benyújtani mindazok a természetes személyek, akiknek a keresetiadó-törvény 1. §-a szerint hasznóhajtó foglalkozásuk, illetőleg lajstromos adókötelesük útján megadóztatandó jövedelmük van. Továbbá azok a jogi személyek, amelyek hasznóhajtó foglalkozást üznek és nem tartoznak társulati adó alá.

Nem kötelesek adóbevallást benyújtani a társulati adó alá tartozó jogi személyek, az állandó üzletheziség nélküli működő uceai és piaci árusok, azok az ipari foglalkozást üző természetes személyek, akik segédmunkaerő nélkül dolgoznak, vagy háromnál több segédmunkaerőt 1924-ben nem alkalmaztak. Ha azonban az említett ipari foglalkozást üző személyeknek, valamint az uceai és piaci árusoknak más hasznóhajtó foglalkozásuk is van, akkor ez a mentesség rájuk nem terjed ki és köteles az egyébként bevallásra nem kötelezett foglalkozásuk után is bevallást benyújtani.

Jövedelem- és vagyonadó bevallásra kötelezettek

Jövedelem- és vagyonadóbevallást tartoznak benyújtani mindazok a természetes és jogi személyek, akik illetve amelyek a törvényes rendelkezések szerint jövedelem- és vagyonadót tartoznak fizetni és személyes adómentességben nem részesülnek.

Jövedelemadóbevallást nem kell benyújtani azoknak, akiknek 1924-ben nem volt adóköteles, hanem csupán adómentes jövedelmük. Akiknek az adóköteles és az adómentes jövedelmük együttesen 800 aranykorona, vagyis 12 millió papirkoronát nem haladta meg, vagy ha meg is haladta, de az adómentes jövedelem az 500 aranykorona értékét nem érte el, szintén nem tar-

toznak bevallást beadni. A kisbirtokosok is mentesek a bevallás alól, ha a velük együtt adózó családtagjaikkal együtt csupán lakóhelyükön van birtokuk, s ez a birtok 50 kataszteri holdnál nem nagyobb, feltéve, hogy e föld és földbirtok, továbbá kisipari, vagy elárúsított foglalkozáson, vagy szolgálati viszonyon kívül más jövedelemforrásuk nincs. Hasonló esetben a házbirtokosok is mentesek a bevallás alól. A kereseti adó bevallása alól felmentett kisiparosok, uceai és piaci árusok jövedelemadóbevallást nem tartoznak beadni, ha 50 holdnál nem nagyobb birtokon és házbirtokon kívül más jövedelemforrásuk nincs. Az egyházi javadalmazások és a magánalkalmazottak sem kötelesek bevallást benyújtani, ha a szolgálati viszonyból származó jövedelmük a 2400 aranykoronát, vagyis 36.000.000 millió papirkoronát nem haladta meg, másnémi jövedelmük pedig 500 aranykoronánál (7.500.000 papirkorona) kevesebb volt. A közszolgálati alkalmazottak csak akkor tartoznak bevallást beadni, ha illetményeiken kívül másnémi jövedelmük az 500 aranykoronát meghaladta.

Vagyonadó bevallásra ninosenek kötelezve a vagyonadó alá a törvény szerint nem tartozó jogi személyek és személyes adómentességben részesülő természetes személyek, továbbá azok, akiknek 1924. utolsó napján adóköteles vagyonárnyuk nem volt, vagy annak értéke 4000 aranykoronát (68.000.000 papirkorona) nem haladta meg.

Az adóvallomás tárgya

A jövedelemadó kivételése célját a családfőnek és a vele adózó családtagoknak 1924. évben akár beföldről, akár külföldről származó mindennemű jövedelmét be kell vallani. A bevallást papirkoronában kell közölni és 15.000-el való elosztása után aranykoronaértékre átváltottatni. Akik havonkénti hiteltérdelemmel ki tudják mutatni jövedelmüket, azok kérhetik a bevallásban, hogy az aranykoronaértékre való átszámításnál az illető hónapra megállapított kulesot alkalmazzák. Az átszámítási kules januárban 6500, februárban 7000, márciusban 13.000, április-májusban 16.000, júniusban-decemberben 17.000.

A vagyonadó szempontjából azokat az adóköteles vagyonárnykat kell bevallani, amelyek a családfőnek és a vele együtt adózó családtagoknak az év utolsó napján lényegesen tulajdonulban voltak. Értékük a december 31-iki közönséges év forgalmi értékét kell venni. Be kell vallani a vagyon terhelő tartozásokat is. Az aranykoronaértékre való átszámításnál 17.000 osztószámot kell használni. A szabályszerű kereskedelmi vagy gazdasági könyvvezető és mérlegelt készítő adóköteles, akik mérlegszámlájuk alapján akarnak adózni, kérhetik azt, hogy vagyonukat és jövedelmüket az üzleti évben elért eredmény és nem az év végén mutatkozó eredmény alapján vallhassák be akkor is, ha üzleti évük a napfári évvel nem egyezik. Erre azonban csak akkor van joguk, ha az üzleti év nem szeptember 30-ika előtt zárták.

Adminisztratív intézkedések

Ugy az általános kereseti adóból, mint a jövedelem- és vagyonadóról külön-külön bevallást kell benyújtani. A hivatalos nyomtatványok utóbizgiztatást nyújtanak ugyan a kifizetőre nézve, de emellett a nyomtatványokat kiszolgáltató, fentebb említett hatóságok is kötelesek a kellő felvilágosítást megadni, sőt szükség esetén az adóbevallásnál segédkezni is. Az általános kereseti

adóra vonatkozó bevallást abban a községben, városban vagy közigazgatási kerületben kell benyújtani, amelyben az adózó a helyhez kötött foglalkozást folytatja. Helyhez kötött foglalkozás az, amely üzleti teleppel (üzlethelyiséggel, raktár, elárúsító-iroda, ügyvédi iroda, orvosi rendelő stb.) kapcsolatos. Akinek több helyen van üzlete, mindegyikről valamennyinek felelősséget kell külön-külön bevallást tartozik benyújtani. A helyhez nem kötött foglalkozásról ott kell a bevallást benyújtani, ahol az adózó állandóan lakik. Az adózónak kellően indokolt kérelem alapján egyhavi halasztás adható a bevallásra.

A jövedelem- és vagyonadóra vonatkozó bevallást február hó folyamán az adózó állandó lakóhelyén kell beadni. Jogi személyek az igazgatóság székhelyén nyújtják be a bevallást. Akinek több községben van állandó lakhelye, vagyis állandó tartózkodására berendezett lakása, maga választhatja meg az adózási helyét. Egyhavi halasztás a bevallásra itt is engedélyezhető.

Folynak a magyar-cseh kereskedelmi tárgyalások

Rövidesen meg lesz a kereskedelmi szerződés

A mai nyomoztató gazdasági helyzetnek egyik okát a gazdasági közvélemény abban látja, hogy a magyar ipar és kereskedelem megfelelő külkereskedelmi szerződés hiányában éppen azokba az országokba nem tud eljutni, amelyek Nagy-Magyarország területének megosonkításával gyarapodtak és a hazai közgazdaság régi fogyasztóterületeit kebelezték be. Ezek a területek volnának az exportképes magyar ipar legtermészetesebb fogyasztási piacai és az ott őszeköltéssel és régi üzleti barátokkal rendelkező budapesti nagykereskedelmi pangása is nagyrészen annak tudható be, hogy Jugoszláviával, Romániával, de elsősorban Csehországgal még mindig nem kötötték kereskedelmi szerződést.

A kormány külkereskedelmi politikájából kétségtelenül megállapítható, hogy az említett országok közül elsősorban Csehországgal kívánja a kereskedelmi szerződést megkötni, amely országgal a multban is a legszorosabb gazdasági kapcsolatot tartottuk fenn és amely a magyarországi textilbehozataltal leginkább van érdekelve. Miután pedig a kereskedelmi szerződés központjában álló tarifális egyezmény, nevezetesen az autonóm magyar vámtarifája tételéből adandó mérésképek leginkább a nagy lendületre kapott hazai textilipar számára lesznek döntő jelentőségűek, a kormány legelőbb helyen a cseh szerződést óhajtja tető alá hozni és ez abban adandó vámmérésképek lesznek azután irányadók a többi szomszédos állammal kötendő szerződésekre.

A kereskedelmi szerződések megkötésének eddig meglehetősen sok akadály volt. Nemcsak Magyarország, hanem Csehország is kötött gazdasági rendszert folytatott, amely legelőbb ideiglenes árucsereregymények kötését tette lehetővé. Rendes, tarifális kereskedelmi szerződés megkötésére csak most kerülhetett a sor, amíg Magyarországon teljesen szaktított a kitűnt gazdasági rendszerrel és Csehországban is megvan a hajlandóság, hogy ezt a példát kövesse. Maglohatóság nagy nehézséget okoztak a technikai részletek is, nevezetesen a vámtarifáknak különböző beosztása és egymástól eltérő összeállításai módja is. Semki sem várta ilyen körülmények között, hogy a két állam delegátusainak első találkozásán a szerződés megkötésével fog véget érni. Igén sok előzetes kérdést kellett elintézni és a kereskedelmi szerződések rendes anyagán kívül eső kérdések egész sorozatát kellett külön egyezményekben szabályozni. Az első tárgyalások tehát teljesen elérték céljukat az által, hogy a kereskedelmi szerződések rendes anyagát megalkotották az oda nem tartozó kérdésektől amelyek a trianoni szerződés folytán voltak szabályozandók. Az eddigi tárgyalások azonban előrevittek a

szerződés megkötésének ügyét is, amennyiben a két kormány kölcsönösen közlőleg egymással azokat a kívánásokat, amelyeket mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi érdekében érvényesíteni hajlik.

Ez az úgynevezett Wunsch-lista magában véve is terjedelmes eljárást, mert magában foglalja a vántarifa mindazon tételeit, amelyek a két ország egymásközti forgalmában fontossággal bírnak. Tudomásunk szerint ezek a kívánások kölcsönösen 6-700 pontot foglalnak magukban a minden részletkére kiterjednek. Érthető tehát, ha a két ország gazdasági szakértőinek hosszabb időre volt szükségük, amíg a kérelmeket a szükséges alaposággal áttanulmányozhatták és az meggyarazta meg, hogy a mindkét részről tapasztalható igyekvés dacára a tárgyalásokat több hétre meg kellett szakítani.

A kormányok, lekészülve ezekkel az előmunkálatokkal, most már teljesen felkészülten várják föl újra a tárgyalások folytatását és a kereskedelmi szerződés megkötésének gyorsítása céljából öt albizottságra osztva kiküldöttéket, folytatják a tárgyalásokat.

Amint ezekből látható, a tárgyalások már a legkomolyabb stádiumban vannak, amennyiben a kiküldötték már a tarifális engedelmények mértékére vonatkozó alkudozásoknál tartanak és ezeket a tárgyalásokat is igen kedvező körülmények között folytatják. Érthető tehát, ha a gazdasági közvélemény azoknak az ellentétnek dacára, amelyek a két állam gazdasági érdekei között látszólag feszültségnek, a legteljesebb optimizmussal itéli meg a szerződés létrejöttének kilátásait. Az összes mértékadó körökben az a meggyőződés tapasztható, hogy ezeknek a tárgyalásoknak eredményre kell vezetniük, mert a békagazdaság való áttérés mindkét országra nézve nélkülözhetetlen gazdasági szükségesség, ennek első lépése pedig a magyar-cseh kereskedelmi szerződés megkötése.

Báró Ullmann Adolf halála

Inspirált elme volt. Invitálásában, szerencsés munkája a ráháramlott feladatokrak, díszes kurtizánák és a polgári világnak, erőssége gazdasági életüknek és becsületese, jó és hi magyar ember. Az élet szenvedését elbizottság nélkül, kecskeséget és megpróbáltatásait férfias nyugalommal viselte. Ha a végzet úgy akarta, hogy a lefolyt ötven év titáni munkája és föllendülése a gazdasági életben is hazánk hőstörőnek bizonyult: akkor báró Ullmann Adolf a történetírők kezén e kornak hőroza lesz, akinak szemlése emlékével együtt élni fog a magyar gazdasági és kulturális élet történetében.

Ezzel a szavakkal bucsuztatta Rákosi Jenő báró Ullmann Adolfot, s ezek a szavak valóban nem szorunk kiegészítésre. Hogy a Hitelbank mellett kezdeményezője és vezetője volt számos iparvállalatnak, egy időben alelnöke az Országos Ipar-egyesületnek, mellőzhetetlen tényezője az állam minden nagy pénzügyi tranzakciójának, hogy elsőként állott a legelső sorába is; mindezt jól tudják azok, akik a legfőbbalóbból is vonatkozásban álltak a gazdasági élettel. Eppen ezért a közvélemény hoztáriszókön és munkatársakon kívül báró Ullmann Adolf halála vesztését és graszt jelent minden olyan intézmény számára, mely önkéntelenül is részese volt annak a megbecsülésnek, melyet báró Ullmann Adolf a komoly és becsületes gazdasági tevékenysége ötven esztendő munkássága alatt szerzett.

Az Országos Kereskedő és Iparos Szövetség elnöksége báró Ullmann Adolf halála feletti részvételenek a Magyar Általános Hitelbank igazgatóságához intézett részvétőlírártában adott kifejezést.

A kamara nem jelöl tagokat a törvényhatósági bizottságba

A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara a napokban foglalkozott a fővárosi törvényhatósági bizottságba történő jelölésekkel, miután az új fővárosi törvény 5 tag-ságot biztosít a Kamara részére oly módon, hogy ezek közül 3 az iparosok, 2 pedig a kereskedők sorából kerül ki. Nagy meglepetést, de egy-szerszínindulást okozott a Kamara részéről, hogy az adott viszonyok között nem hajlandó a jelölésben résztvenni, mert sérelmesnek találja, a törvénynek azt az intézkedését, hogy az 5 helyre kinevezés céljából 20 nomet kell javaslatba hoznia. Különösen súlyt ad ennek az állásfoglalásnak az a körülmény, hogy a Kamara mai összejelöléséig igazán nem mondható ellenzéknek, s annak idején megfogott paktumos választás alapján a Kamara tagjainak nagy többsége a kormányhoz és a kurzushoz közelálló körökből került ki. Természetes, hogy a Kamara elhatározása nem találkozott osztatlan helyesléssel, s különösen azok, akik a kinevezési rendszer révén remé-

tek mandátumhoz jutni, mindent elkövetnek arra, hogy egy olyan kompromisszumos megállapodást tegyenek lehetővé, mely mégis biztosítsa a Kamara képviselőit a törvényhatósági bizottságban. Ezzel szemben erős pártja van annak a véleménynek is, miután a kamarai tagok mandátuma szintén lejártában van, erkölcsi lehetetlenség, hogy a mai kamarai teljes ülés határozza meg évekre azokat a személyeket, akik a kereskedelmet és ipart a törvényhatósági bizottságban képviseljük, s még arra az esetre is, ha valamilyen megegyezés jön létre, szűkségesnek tartják a kérdés olyirányú szabályozását, hogy a kamarai jelölés alapján a mandátum hatálya a jelenlegi Kamara feloszlásával és a Kamara újijelölésével egyidejűleg szűnjék meg. Végül még megemlítsük a méltó és széles jobboldalnak az a törekvése, hogy amennyiben a Kamara valóban passzivitásban marad, úgy a kormányzó, jelölések hiányában is, élen kinevezési jogával.

Egy „magánbank“ uzsoraüzletei

Amint ismeretes a főváros tanácsa már régebben minden eszközzel arra törekedett, hogy megakadályozza a magánbankházaknak különösen kézzelgőző alapon nyújtott hitellek kapcsolatos uzsoraüzleteit, anélkül azonban, hogy ezen a téren kellő eredményeket tudna felmutatni. De nehéz a helyzete a hűntető hatóságoknak is, mert az ilyen uzsoraüzleteknek természetéből következő, hogy a károsultak nem szívesen fordulnak a rendőrséghez, s minden áldozat árán elkerülik a nyilvánosságot.

Pedig a legfőbb ideje volna annak, hogy különösen a főváros polgársága megszabaduljon ezektől a mindinkább térhódító uzsoraüktől, melyek a nehéz gazdasági viszonyok közepette egyre több és több áldozatot szednek.

Módkunkban áll egy ilyen kisebb úgynevezett magánbanknak a Barsanyi uca 11. szám alatti működő Mezey Bank- és Pénzügyi Intézetnek üzelmire felhívni a hatóságok figyelmét, amint is inkább, mert kezelik közt lévő konkrét adatok alapján állíthatjuk, hogy ez a tiszteletreméltó vállalkozás iparszerűleg, hirdetések útján éppen a legkisebb existenciák köréből választja ki áldozatait.

A „Mezey-Bank“ a legcsekélyebb értékű ingóságokra is a legnagyobb készséggel folyósít hitelt, s természetesen anélkül, hogy az adós foglalkozását közelebbről vizsgálja, nyomtatványán elismerteti, hogy a hitelt az adós üzleti célokra veszi igénybe, s ezen az alapon heti 2 kamat fizetésre köteles. Ugyanekkor azonban a hitel folyósításakor minden nyugta és elismervény nélkül a heti kamat levonásán kívül még további 5%-ot hoz levonásba, a fenntartja magának a jogot, hogy késedelem esetében a zálogtárgyakat szabadkézből is eladhassa.

A heti 2%-os kamattal azonban a „Mezey-Bank“ még koránt sincsen megelégedve, hanem a rendszerint hétről-hétre bekövetkező prolongációkál a megszorult adósoktól még továbbra is 7-8 -ot követel azzal a fenyegetéssel, hogy ellenkező esetben zálogtárgyaik haladéktalanul árverés alá kerülnek, s jellemző, hogy ezekről az összegekről még felszólításra sem hajlandó elszámolni és elismerni azt, ilyen körülmények között a „Mezey-Bank“

tökeik körülbelül évi 500 -kal kamatoztatja, s ennek az úgynek büntető vonatkozásain kívül a hatóságokat mindenestrem érdekeltéi, az is, hogy eleget tesz-e a bank adózási kötelezettségének.

Mindenestre elérkezett a végső idő, hogy valami történjen a magánbankok uzsoraükték megszüntetésére, mert a „Mezey-Bank“ eljárása — tekintettel a nagy konkurrenciára — bizonyára nem elszigetelt jelenség, s a gombamódra elszaporodott többi magánbank szintén aligha változatosabb eszközeiben és a haszonkulcs megállapításában, mint a „Mezey-Bank“.

Az aranymérleg kötelezővé tétele

Bud János pénzügyminiszter legutóbbi parlamenti beszédében megemlékezett az aranymérleg meghonosítására vonatkozó tervezetről is és bejelentette, hogy ezt a kérdést törvényhozási úton szintén rendezni kívánja. Anélkül, hogy az immár egész külön irrodalmat jelentő tervezet összes részleteire kiterjedne, volna, csupán a vitás kérdése egyik legényesebb pontjára, nevezetesen arra vonatkozólag nyilatkozott, vajjon az aranymérleg kötelező vagy csak fakultatív legyen-e!

Elismerte ugyan a pénzügyminiszter, hogy ebben a kérdésben nem könnyű dönteni és igen sok érv szól amellett, hogy az aranymérleg csupán fakultatív módon vezetessék be, s mégis a kötelező aranymérleg megoldása mellett foglalt állást.

Ismeretes, hogy felhivatalos megbízás alapján Kunz Ödön egyetemi tanár készítet egy tervezetet az aranymérlegről, amely szintén a kötelező alkalmazás rendszerén épült fel. Nyilvánvalóan ennek a tervezetnek az alapján áll tehát a pénzügyminiszter, amidőn az aranymérlegot az ellene felhozott súlyos gyakorlati érvek dacára mégis kötelezővé akarja tenni.

A kereskedelmi és ipari érdekképviseletek, amelyek a gyakorlati élethez sokkal közelebb állanak, a kötelező aranymérlegot sok tekintetben aggalyságnak tartják, különösen a mostani átmeneti válság korszakában, amidőn egy ily gyökeres változtatás az egyes vállalatok üzleti gestiójában mutatkozó hibák feltárával a gazdasági krízis további elmélyítésére vezetethet.

Az ipari és kereskedelmi érdekeltek ebben a kérdésben a budapesti kereskedelmi és iparkamara pénzügyi szakosztály által összehívott szakértői konferenciára fog véglegesen állást foglalni.

Tizenöt milliárd előleget követel a Munkásbiztosító Pénztár

Munkaadói körökben rendkívül nagy a panasz a Munkásbiztosító Pénztár ellen azért, mert balesetbiztosítási kiadásaira igen nagy összeget követel be éppen most, a legsúlyosabb időben.

Sokan panasolják azt is, hogy ezek az összegek egyáltalában nincsenek arányban az üzemeknek az az a terjedelmével, amellyel 1925 eleje óta dolgoznak.

A pénztár ugyanis a kirovás alapján ez ennek egy bizonyos szorzószámmal való megszorozás útján elért összeget követeli most be a munkaadóktól. A pénztár azonban ugylátszik, figyelmen kívül hagyja azt, hogy az egyes iparágakban sokkal jelentősebb volt az üzemredukció, mint másokban és így azok az iparágak, amelyeket a gazdasági válság már amúgy is jelentősebben sújt, most egy újabb jelentős teherterheléssel találkoznak.

Ugy haljuk, hogy egyes iparágak, amelyek a krízis erősebben érintett, külön is szóvá akarják tenni illetékes helyen ezt a kérdést és azt kívánják, hogy a pénztár a járulékötelező-kirovásoknál is vegye figyelembe azt, hogy az egyes üzemek terjedelmében milyen korlátozások állottak elő.

Ertesltésünk szerint az egész ipartól bekövetelt összeg 40-50 milliárd koronát tesz ki, amiből március elsejéig körülbelül 14-15 milliárdot kell az iparnak befizetnie.

Rétszerez forgalmiáddal sújtják a tojáskereskedőket

A mezőgazdasági termékek forgalmában ismételten fordultak már elő zavarok amiatt, hogy a forgalmi adóról szóló törvény az őstermelőket mentesíti a forgalmi adó alól, az őstermelés produktumainak további forgalmában azonban mind-ezek a cikkek forgalmi adókötelesek. A forgalmi adóellenőrök, különösen a vidéken, sehoggy sem tudtak be-nyugozni abba, hogy az őstermelők részéről történt eladások forgalmi adó lerovása nélkül legyenek lebonyolítotak, s ezért azzal a módszerrel kísérleteztek, hogy ily esetekben a forgalmi adó lerovására a vidéken megbevásárló kereskedőket idegenek vezésztették.

A tojásforgalomban is kísérleteztek ezzel a forgalmi adóellenőrök, sőt most már egyes községek közigazgatási szervezetei is rendszeresen így kezdenek ezt a gyakorlatot kifejlesztetni. Egy idő óta ugyanis a budapesti tojáspiacon a vidéken vásárolt úgynevezett batyusok, akik eddig a fővárosi nyílt piaconon előadott tojás után forgalmi adót fizettek, azzal az indokollással tagadják meg a forgalmi adó fizetését, hogy ők a forgalmi adót már a bevásárlás alkalmával lerótták. Az erről szóló tanúsítványt fel is mutatják, s ezzel előadásukat igazolják is.

Mondanunk sem kell, hogy ez az eljárás teljesen törvényellenes, mert a forgalmi adóról szóló törvény nem a vevőt, hanem az eladót kötelezi a forgalmi adó lerovására, engedőfogva a tojásbevásárlók csak akkor kötelesek forgalmi adót fizetni, amidőn áruikat továbbadják. A Tojáskereskedők Egyesülete, amely legutóbbi választmányi ülésén a többi szakmai kérdés tárgyalása során ezzel a visszaéléssel is foglalkozott, elhatározta, hogy felterjesztés útján fogja kérni a pénzügyminiszteriumot ennek a törvényellenes eljárásnak a megszüntetésére.

Aranykorona és adó mérleget elkészítik, könyvelését ellenőrzik, ollátják, társas Hofbauer Testvérek elszámolását felülvizsgálják IV. Mátyus közút 31. Telefon 1021-23

DIVA CSADNOK

Rákóczi út 74

Szemlélődés

Védik a kereskedőt és iparost

az utóbbi időben úton-útfélen megtartott ülésekben és szinte gyönyörrel olvashatjuk a napilapok közleményeiben, milyen meglepésszerűen meggyarapodott azoknak a száma, akik a kereskedő és iparos ügyes-bajos dolgait iránt érdeklődnek, hozzájuk leereszkednek, s magyargyárzák nekik, hogy érdekeik védelmére fokozottabb mértékben szükség van, mint valaha. Melyeséges háldával vennék tudomást arról a nagyszerű megmozdulásról annak ellenére, hogy a védelmezők többszörre hivatlan prókátorok, akiknek szavát az elmúlt esztendőben a legnagyobb szükség idejében nem igen hallottuk. Csak hogy erre a hálaérzésre kissé zavarólag hat az a körülmény, hogy a kereskedő és iparosok legújabb pártfogói, bajtársaik magyargyárzói és megértői nem csak úgy hajlandóságot mutatnak arra, hogy az újonnan megválasztandó törvényhatósági bizottságban is képviseljük a kereskedelemet és ipar érdekét. Nem féljük a kereskedőket és iparosokat attól, hogy konjunktúráris pártfogóikat összetévesztik azokkal, akik esztendő óta a kereskedő és iparos szervezetek élén öncellen és produktív munkával dolgoznak, s nem félünk az illetéktelen konkurenciától sem, mely nagyon állású módon lödreszik a választási konjunktúra kihatására. Félreértesek elkerülése végett azonban az üzleti tisztesség elvének megfelelően kötelezve érezzük magunkat annak megállapítására, hogy a kereskedők és iparosok köznével és háldával fogadják ugyan ügyüknek minden újabb hivatlan prókátorát is, de nem érzik magukat felelősöknek arra, hogy ennek a köznével és háldával kifejezésül a törvényhatósági bizottságban való kérelmezőket követeljük fölük megakkossem, ha az illető urak eddigi tevékenységüket ezzel az újabb áldozattal is hajlandók volnaik tekinteni.

A költségvetés

vitéja folyamán érdekes letelezéseket hallottunk arról, hogy mennyivel többre kerül Magyarország külügyi képviselete, mint Ausztriáé és árnyalag mennyivel nagyobb és drágább Magyarország közigazgatása, mint például Franciaországé. Ezek a statisztikai adatok megdöbbentő világot vetnek arra a pénzügyi gazdálkodásra, mely az egyik oldalon a legnagyobb terheket rója a produktív munkát kifejtő polgárságra, csak azért, hogy a másik oldalon két kézzel szórhassa a pénzt azok számára, akik esetleg semmi munkát sem fejtenek ki. A bürokrácia gazdasági diktatúrájának képe bontakozott ki a költségvetési vitának ebben a részében, s a pénzügyi kormány felelőtlenségét tartotta, hogy védekeznek azok ellen a vádak ellen, melyek ellene elhang-

zottak. Pedig elérkezett a legfőbb ideje annak, hogy a bürokrácia túltengésének végét vessünk. A kereskedelem és ipar, mely évek óta veseli ennek az országának terheit, nem hajlandó továbbra is a bürokrácia lefőstehenének lenni, elég volt azokból a frázisokból, melyek a köztisztviselői nyomorról beszélnek ugyanakkor, amidőn a köztisztviselők fizetéseiket a köztisztviselők fizetéseiknek aránykorában való megállapítása, az aránykorona magas szorzószáma s a bétebelinél sokkal magasabb fizetési osztályokba való soroztatásuk révén sokkal kedvezőbb anyagi helyzetben vannak,

mint a kereskedők és kisiparosok létezésük, akik a maguk és családjuk megélhetéséhez szükséges napi kiadásokat sem képesek megteremteni és még állimukban sem gondolhatnak arra, hogy a köztisztviselők nyugdíjának megfelelő kis vagyont gyűjtésnek maguknak össze öreg napjaikra. Nem tudjuk és nem keressük, hogy a köztisztviselők tömeges politikai szempontból mekkora súlyt jelentenek, de gazdasági, pénzügyi, erkölcsi és emberi szempontból egyaránt követeljük azt az osztályozást, mely parancsolóan tiltakozik a bürokrácia minden további altruisztikus támogatása ellen.

A főváros a tranzito-kereskedelemért

„A főváros sorsa szoros összefüggésben áll annak kereskedelmével“

Kereskedelmi intézményeink teljes magaránygyótságnak szomorú jele, hogy a kereskedelmi érdekvérséletek lankadatlan fáradásai dacára a kormány még mindig nem ismerte fel azt a közgazdasági károsodást, amelyet földrajzilag pártatlanul kedvező helyzetben lévő fővárosunk tranzitokereskedelmének mesterséges elszorítása jelent s a székesfőváros tanácsa is arra meggyőződésre volt kénytelen jutni, hogy a törvényhatóságnak kell védelmébe vennie a magyar kereskedelmet a kereskedelmi kormányval szemben.

A kereskedelem, bár természetesen tartja, hogy a tanács a főváros gazdasági érdekeiért sikra száll, jöleső érzéssel nyugtatza a tranzitokereskedelmi kifejlésére érdekében megindított tanácsai akciót, annál is inkább, mert abban a memorandumban, amelyet a főváros ebben az ügyben a kormány elé terjesztett, az érvek szakszerű felsorolásán kívül a kereskedelmi foglalkozás nagy közgazdasági jelentőségének felismerése is megnyilatkozik.

Rámutat ugyanis a tanács előterjesztése többek között arra, hogy a tranzitokereskedelem az alkalmazottak nagy tömegét foglalkoztatja s így a munkanélküliség csökkentésének egyik leghatásosabb eszköze, növeli az idegenforgalmat s ezzel az ipari és kereskedelmi összeköttetések létesítésre nyújt alkalmat, a kikészítésre behozott, továbbtranzitálendő nyersanyagok révén a hazai ipart foglalkoztatja s végül exportcikkeink külföldi elhelyezését is elősegíti. A tanács előtt nem lehetnek kétségbeesés ezek a kereskedelmi előnyök, mert a főváros sorsa szoros összefüggésben áll annak kereskedelmével és a tanácsnak mindent el kell követnie, hogy a főváros legszámottevőbb lakosságának érdekeiért sikra szálljon.

Azokat az intézkedéseket, amelyek a

teljesen Bécsbe terelődött tranzitokereskedelmek itteni kifejlésére érdekében szükségesek, a tanács a következőkben foglalja össze:

A szomszéd államokkal való kereskedelmi szerződések és egyezmények kötése; külföldi képviseleteink utasítás gazdasági, különösen pedig kereskedelmi kérdésekkel való intenzívebb foglalkozására; a tranzitokereskedelmet gátló intézkedéseknek, úgy mint a vizumkényyszernek, a rendőri jelentkezésnek és a tartózkodási engedélyek kérésének a megszüntetése; a vámelőjegyzési raktárak megszerzésének megkönnyítése; a vámelőjegyzési raktár engedélyezésével kapcsolatos exportköltségek megszüntetése; a vámhitel kamatfeltételeinek entyhítése; a vámhitel időtartamának kiterjesztése legalább 6 hónapra, illetőleg az áru belföldi értékesítés; a vámhitelre vonatkozó rendelkezések enyhítése a girobiztosíték és az önkéntesség engedélyezése által; fuvardíjkezdmény a tranzitókülföldi részére; a vámkezelési eljárás megszüntetése; a kikészítési eljárás engedélyezése kereskedők részére is, továbbá a kikészített áruk exportálása esetén a forgalmi adó visszatérítése.

Külön kedvezményt kér a főváros a hazai fatereskedelem részére s a rexpeditonális kedvezmények több irányban való kiterjesztését kívánja.

A tanács mindezeket a kedvezményeket csak a legalis, megbízható és szolid kereskedők számára kéri és felter-

jesztésében hangsúlyozza, hogy maguk a tranzitokereskedők kéri a legszigorúbb vizsgálatok megejtését és tapasztalt szabálytalanság esetén a legszigorúbb megtorlást, mert hiszen minden kijáratás anyagilag is károsan érinti a tisztességes kereskedelmet.

A tanács örömmel állapítja meg, hogy Magyarország rendelkezik oly képzett, agilis és minden tekintetben kifogástalan kereskedőkkel, akik érdemesek a kedvezményekben előlegezett bizalomra, s ha a kereskedőosztály ezen kedvezmények útján a hivatalos körök, különösen pedig a kormány részéről is támogatást nyer, remélni lehet, hogy a tranzitokereskedelem az általános közgazdaság javára ismét a régi mederbe terelődik és a fejlődés útjára lép.

A Budapesti Nemzetközi Vásár

Az április 1-27-ig tartandó Budapesti Nemzetközi Vásár iránt olyan sokatlanul nagy érdeklődés mutatkozik, hogy a bel-és külföldről jelentkező kiállítók és résztvevők igényeinek kielégítése munkatorlódsára vezetett, s ezért a rendezőség a **jelentkezés határidejét február hó 15-ig meghosszabbította.**

Különösen nagyarányu a vasipar érdeklődése, melyek mellett azonban a többi szakmák is domináló szerepet játszanak. A rendezőség minden lehető eszközt megragad arra, hogy a Vásár kereteit minél inkább kibővítsék s azzal a tervvel foglalkozik, hogy erre a célra a kiállítási épülete mögötti területeket is igénybe veszi, amiből természetesen a főváros hozzájárulására volna szükség. Remélhető, hogy a főváros tanácsa ezt a kérdést jóakarattal fogja elbírálni annál is inkább, mert a különböző hatóságok minden tekintetben a legnagyobb készséggel igyekeznek előmozdítani a vásár sikerét.

A kereskedelmi miniszter a reciprocitás figyelembevételével a vásár külföldi látogatói számára 50%-os személy- és árudijskedvezményt biztosított, a pénzügyminiszter pedig hozzájárult ahhoz, hogy a **vásár területére szabadraktárnak minősíthető.**

Ami kétségtelenül azt fogja eredményezni, hogy a vásárnak nemcsak kiállítási jellege lesz, hanem az üzleti forgalom szempontjából is jelentős eredményeket fog produkálni, s így a Budapesti Árumintavásár ez alkalommal valóban jelentős eseményévé válik a magyar gazdasági életnek.

W ARENHAUS KLEA

VI, MARIAHILFERSTRASSE 85-87

SOLIDESTES, BILLIGSTES KAUFHAUS, WIEN

Magyar kir. udv. szállító

Alapított 1850

SEMLER J.

Magyar kir. udv. szállító

Alapított 1850

Értesíti igen tisztelt vevőit, hogy
J. SEMLER
London, 14 Golden Square

békeminőségű őszi és téli udonságai, melyek a legkényesebb ízlést is kielégítik, legolcsóbb árak mellett árusítja

Maradékok mélyen leszállított árakon!

Frakk- és szmokingkelmék a legnagyobb választékban!

Főüzlet: Bécsi ucca 7. (Deák Ferenc ucca sarok). Flókülzet: IV, Koronaherceg ucca 9. szám

KÖZGAZDASÁGI HIREK

— Prágai vásár. Mint minden évben, úgy az idén is a szokott nagymérvű arányban fog lefolyni március 12. április 8-ika között a prágai vásár, ahová vizum nélkül 33% vasúti díjkezeléssel lehet utazni. Igazolványok Tanzer Miksánál, VII. Akácia uca 50. Telefon: József 106-31.

— 14.800 a szorzószám a vámfizetésnél. A pénzügyminiszter a hivatalos lap február elsején 26. számában tette köze az aránykorona szorzószámát folyó évi február hó 1-től február 14-ig bezárólag történő vám-méregpénzfizetések eszükölésére. A rendelet értelmében, amennyiben a fizetés nem arányban, hanem más törvényes fizetési eszközben történik, egy aránykoronát 14.800 papirkoronával kell számítani.

— Az OKISZ adóügyi irodája. Amint ismeretes február hó 28-ig kell benyújtani a kereseti-, jövedelem- és vagyonadóra szóló bevallásokat, melyeknek elkészítésére vonatkozólag az OKISZ adóügyi irodája közponként d. u. 6-tól 7-ig, vasárnap 10-től 11-ig díjtalanul szolgáltat felvilágosítással a tagoknak. Itt említtük meg, hogy az adóbevallások kitöltéséről február hó 5-én Feleky László dr. előadását tartott az OKISZ-ben, melyhez Deményi Aladár dr. és Zimmermann Géza dr. szóltak hozzá.

— Soltész Adolf. Soltész Adolf, az Országos Ipargyesület igazgatója több évtizedes munkássága után, néhány nappal ezelőtt megvált állásától. Soltész Adolf távozása az Ipargyesület éléről vesztesége az egész érdekképviseleti életnek, mely személyében annak nagy szaktudású, mérsékelt gondolkodású, mindenkor előkelő eszűközzel rendelkező, kiváló személyi tulajdonságai miatt a legszélesebb körökben nagyrabecsült reprezentációját tisztelte.

— Magyar cégek együttes kiállítása a nemzetközi árumintavásáron Brüsszelben. Brüsszelben az év március 25-től április 8-ig tartandó nemzetközi árumintavásár rendezése, hogy a magyar kiállítóknak a részvételt megkönnyítse, megengedte, hogy azok együtt béreljenek néhány standot és ott, tekintet nélkül a résztvevők számára, egy közös árusítóval mutathassák meg mintáikat és vehessenek fel rendeléseket. A magyar kiállítók ennek dacára külön-külön szerepelniének a vásár katalógusában, csakugy, mintha mindegyik külön bérelt volna standot. Ez természetesen lényegesen csökkent a költségeket. A vásáron való bemutatásra tekintethe jöhetnek: 1. Elelmiszerek, mezőgazdasági termények. 2. Levegő, gyümölcs, főzelék, ezek konzervjei, szalámi, keksz, tenésztelvények, bor, kőr és pálinkafélék, gyógynövények, ásványvizek, paprika, tojás, stb. 3. Feldolgozó-, textil- és műipari termékek, bútorok, a kerámiai ipar termékei, stb. Együttes jelölésekre még február 10-ig elfogad a M. kir. kiállításügyi kirendeltség, Humyadi János út 1. III. em. 2.

— A főváros az italmérés illetéket 50 aránykoronáról 1400 aránykoronára emelte fel. Aban a törekvésben, hogy a főváros háztartását rendbe hozzák, a tanács minden minden lehető alkalmat megragadott arra, hogy még a békebeli díjakat és illetékeket is feleltesse. Talán sehol sem ért el azonban olyan mértéket ez az emelés, mint az italmérés illetékénél, ahol a tanács a békebeli 50 aránykoronában megállapított italmérési illetéket 1400 aránykoronára emelte fel. A vendéglők természetesen nagy alkossorossal tárgyalták ezt a hatalmas arányú emelést és a múlt héten ebben az ügyben deputációban jártak Ripka Ferenc kormánybiztosnál. A küldetés azt kérte a kormánybiztostól, hogy a birtokon kívül beadott felbellezésekre tegye lehetővé, hogy amíg az ügy érdemlegesen el nincs intézve, a kérvényezőkné ne hajtsák be a terhekre kiírt illetéket. Ripka kormánybiztos készségesen megígérte, hogy a vendéglők méltányos kívánságát tőle telhetőleg támogatni fogja.

— A Hazai Fatermelő Rt. igazgatósága a vezérigazgatói tisztséget ellátásával Dobránszky Béla dr. végrehajtóbiztosági tagot bízta meg, aki, mint a Magyar-Olasz Bank ügyvezető igazgatója, a vállalat kontrollálás már évek óta foglalkozott és Hartenstein Jenő betegsége óta a vállalat ügyeinek intézésében is részt vett.

— Teherautókkal fuvaroznak a drága vasúti tarifa miatt. A vasúti fuvardíjak drágasága az utóbbi hónapokban nagyon hasznos szolgáltatást tett az autómobilkereskedelmnek. Amíg ugyanis a személyautómobilkereskedelemben teljes illetelenség uralkodik, addig a teherautóközlekedés megelénkült és különösen vidéken sokan vásárolnak teherautókat, hogy a teherautóbillfuvarozással helyettesítsék a vasutat.

— A MÁV és a csúsztatulajdonosok. A jözevárosi teherpályaudvaron a MÁV beruházásokat akar eszközölni. Felszólította az ottani csúszta- és raktárulajdonosokat, akik mintogy hatványannak hozzá, hogy arányos részben járuljanak hozzá a tűzrendészeti szempontból szükséges kút és többi beruházáshoz. Február 14-ére értekezetre hívta össze a csúszta- és raktárulajdonosokat a MÁV, hogy megbeszélje velük a költségek felosztását. Az érdekltségnek azonban az az álláspontja, hogy a MÁV beruházásait a MÁV költésviseléséből kell felelni és nincs semmi jogalapja annak, hogy a csúszta- és raktárulajdonosok az arányos részből megterheljék. Az érdekeltek a 14-iki értekezeten leghatározottabban tiltakozni fognak a MÁV kiadásainak jogtalan áthárítása ellen.

— Cipőkereskedők kongresszusa. A Magyar Cipőkereskedők Országos Egyesülete február 15-ére az ország szakmai kereskedői egybehívta azon célból, hogy a cipőszakma mai helyzetét meg tárgyalhassa. A kongresszus, amely a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamrában lesz, foglalkozni fog a szakmai válság indító okaiival, elsősorban a hitelkérdéssel, tisztességtelen verseny kérdéssel, részletülétek elszaporodásával, vámtarifális kérdésekkel, stb. Bár az egybehívó testület elsősorban kereskedelmi érdeket szolgál, a kongresszuson a magyar cipőipar helyzete is napirendre kerül és hogy jelentősége számában, az ország minden részéről feljövő kereskedők a hazai ipart megismerhesék, a kongresszus alkalmával cipőipari mintakiállítás lesz.

— Az Első Magyar Rézvényserfőződe közli, hogy tegnap tartotta meg a MOKTÁB ülésében a rendezés évi közgyűlést, melyen az elfogadott záradékmegadások alapján részvényenként 5200 korona osztalék kifizetését határozta el. A szelvények a hónap 5-étől kezdve válthatók be a Magyar Országos Központi Takarékpénztárnál és a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál.

— Az Országos Kereskedő és Iparos Szövetség hivatalos lapja

Az OKISZ közleményeit Szarka István dr. szerkeszti

Marica!
Kérésed teljesítve paplant SZALAINÁL, Kertész uca 35. sz. megvettem.

Guttman és Fekete
kőtszővött- és kötőtárugyár
Budapest-Óbuda
Központi raktár és Iroda:
VI. KER., DEÁK TÉR 6. SZÁM
(ANKER PALOTA)

KLINGER IG.
gyapjúszövet-gyáralnak:
Neustadt an der Tafelfichte
I. B. Jungbunzlau u. B.
Kratzau I. B. Dalowitz u. B.
vezérképviselése Magyarországi számára
Bécs, Zelinkagasse 4

Welsz H. Armin Budapest, Károly körút 13 (az udvarban). Gámb és verőkelekek kereskedése

Elbenschütztes, Sándor
szelvény-nygyereskedése, V. Sas uca 4. Legnagyobb raktár az összes női- és férfiszövetekben

Einzig Henrik VII. Károly körút 19. Kétféle gyárosok képviselője

Budapesti Nemzetközi Vásár
1925. április hó 18-27.
Rendezi a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara.
Európa összes nagyobb városaiban külképviseletek Kedvezményes utazás és vizum Lakáskiutalás
Felvilágosítás a vásárrandánál: V, Szemere uca 6

GROSZ ADOLF
33 Posztó és közműru nagykereskedése Budapest, V, kerület Vilmos császár út 12
Telefonszám: 110-40.

Reitzer Emil Posztó- és béléstár nagykereskedése VI. kerület, Zrínyi uca 4. szám

Kovács Ernő
13 posztónagykereskedés Budapest V, Nagykorona u. 15

Holtzer S. és Fiai
kéműru nagykereskedés Saját kikészítéssel fehér- és nyomottár Budapest, Zrínyi uca 17 119

SEINER és KLINGER
Női- és gyermek-felöltő árúház Budapest IV, Kossuth Lajos u. 17 Telefonszám: József 111-54 01

Neurath Ignác posztó- és nagykereskedés Ápitattott 1882. évben Budapest IV, Károly körút 5. sz.

Herlinger és Rubel
posztó- és béléstár nagykereskedés. Főüzlet: Bálvány uca 18. Detailüzlet: Dohány uca 19

Böhler Zsigmond és Társa, Budapest
Gyors, teher- és gyűjtőforgalmak TELEPEK:
Wien, I. Biberstrasse 8 — Brün, Davadelni 6. — Warnsdorf, Carl Wagnerstrasse

Weiner Máttyás divatárúházában
vidéki kereskedők és konfekció-árusok (nőmobb szövet, seyyen- és mosókezelésűket) kisebb méreteken is nagyban árban szerethetik be Budapest V, Andrásy út 3. szám

Zsebkendők, női fűrdőruhák, textiliár nagyban belosztaló **Hochstädter Mór és Fiai**
kötény-, gyermekruha-, női- és férfifejtermékek gyára Budapest, Károly körút 13. Alapított 1883. Telekon: József 15-22

Fehér Géza, Budapest V, Nagykorona uca 24. Textil- és divatár nagykereskedés

Donáth Jenő és Társa
Budapest, V. Pálffy Sándor uca 11
S. addington & Co Ltd londoni posztógyári cég vezérképviselői 30

26 Legjobb minőségű férfi- és nőiszövetek legolcsóbb bevásárlási forrása **FRIEDMANN FARKAS** divatárúháza VII., Király uca 11. sz. Eladás nagyban és kicsinyben!

ELISZAKHATATLAN SZÖVEG-ÉS MUNKARUHÁK
GUTTMANN & FEKETE
BUDAPEST, RÁKÓCI-ÚT 16

STEINHARDT TESTVÉREK
VII, Király uca 1
Rövid- és szővöttárú nagykereskedés

Holtzer Viktor, Budapest
ékszerész, arany- és ezüstműves Gyár és raktár: IV, Károly körút 10 (főlem.)
Vilamos erőre berendezve. Készít mindenféle ékszer, arany- és ezüstmunkát, alakítást és javítást. Állandó raktár mindenféle ékszer, arany-, ezüstárúban és órákban. Telefonszám: 116-24

Pajor és Griesz posztó- és béléstár nagykereskedése Budapest V, Bálvány uca 5. szám

Pártoljuk a hazai ipart!
Schwartz és Hirschberg
pamutszövet- és béléstár nagykereskedők
A Budapest — Warnsdorfi Pamutszövőgyár Rt.-Társ. egyedüristől lerakata. Budapest V, Zrínyi uca 15 49

ATLASZ (Gyapj és Pamutárú Kereskedelmi Rt. Export-Import. Budapest, Mózeg uca 12

Beck Vilmos és Fiai
gyapjúárugyárai
Gross — Meseritsch
Emmerich Dité Humpolec
Iroda:
Bécs VI, Hirschgangasse 25

Partos, Grosz és Tsa posztó-, béléstár nagykereskedés VI, Király uca 8. Nagy válsztek: Lőbirtó, rendőrségi, tűzoltó, közszállítási és kocsiosztókban

Erasmus M. Reda Biella
41
Textilwaren aller Art
Repressanten von Textilfabriken

Sugár Armin posztó, pamut- és béléstár nagykereskedése, IV, Nagykorona uca 11. szám

Csomagolópapros 64
LÉVAI SANDOR
papirnagykereskedésében.
Telefon: Budapest, 199-00, 180-18 VI., Andrásy-út 33

Sugár Arnold üzletház Budapest V, Sas uca 20. szám. Kendő-, zsebkendő- és divatárú nagykereskedés. — Állandó dűs raktár

Réti Sándor és Tsa
posztó- és béléstár nagykereskedés, Károly körút 15

Deutsch Mór és Fiai
Dilmos császár út 6 87
Férfi-, fiú- és gyermekruhagyár. Szürme-árugyár. Posztó- és béléstár nagyban

Epstein és Pfeifer
textiliár nagykereskedés, Budapest V, Sas u. 6

Porges és Társa Rt.
textil nagykereskedés Károly körút 19. Vezérigazgató Wild Jenő. Igazgatók Baum Mór és Schönschein Béla

WEISS SÁNDOR és RÓNA
Posztó- és béléstár nagykereskedés Budapest, V. kerület, Arany János uca 22. szám

PLATSCHEK VILMOS
Kétféle árúháza Budapest IV, kerület, Károly körút (Központi városnéző). Telefón: 11-78. szám

HIREK

Földbirtokos szerelmi kalandja a gyorsvonaton

Ralótt a lány völgyéjére, amikor ez elégtételt kért tőle

Jókiest a Józsefvárosban. A Józsefvárosi Nemzeti Demokrata Kör február 10-én, este 8 órakor az Adria szállóban lévő helyiségeiben a Jóki-centenárium alkalmából a józsefvárosi polgárság részére nagyszabású Jóki-estélyt rendez, az ünnepi beszédet dr. Feleky Géza a Világ főszerkesztője mondja.

Csendélet Ujpesten. Az újpesti állomás melletti kocsmában időigát az északta Diorgiu George román hajóegény. A kocsnában eddig még ki nem került egy olyan valami verekedés keletkezett és közben valaki Diorgiu fejéhez vágott egy sörösörköt. A korsó a naplóserény koponyáján összetört és a naplósáros súlyos sérüléseket okoztak a fején. A verekedők, mikor látták, hogy Diorgiu vérsértetlen eljutottak, a Diorgiu vérsértetlen a Gr. Károlyi-kórházba súlyosan került a Gr. Károlyi-kórházba vitték. A rendőrség keresi a verekedőket.

Hamis bukas miatt letartóztattak egy fűszerkereskedőt. A rendőrség több följelentést érkezett Szepesi József lelektéri fűszerkereskedő ellen azért, mert noha tudta, hogy fűszerkereskedő, továbbra is vásárolt hitelbe és az árut azután eladta. Nyakra-főre írta alá a váltókat, amelyeket természetesen nem tudott kifizetni. A nyomozás megállapította, hogy Szepesi üzleti könyveit nem vezette rendszeresen, úgy hogy a státust sem lehet megállapítani. A passzívák hozzávetőlegesen hatvan milliót tesznek ki. Szepesi vasárnap délelőtt hallgatóra ki a rendőrség és a kihallgatás után letartóztatták.

Hogyan készülnek sörivás verenyre. Lassu léptekkel, de biztosan, mégis csak visszatérünk a békeállapotokhoz. Most már nem kell sortállani. Ma már ott tartunk, hogy a kereskedők cseréjének a vége. Különösen nagy a konkurrencia a sörgyárak között. A sörben már megindult a nemzetközi forgalom és az óriás versenyek van a különböző sörök között. Aki betér a vendéglőbe, az törleli a fejét magyar, pilseni, vagy bajos sört igények. A problémát nagyon kedvesen oldotta meg a napokban egy-jóképek, nagybajusú atyák. Betért így vendéglőbe, odadtál a sörítéshez:

— Egy korsó sört kérek!
— Milyent parancsol?
— Milyent? Hát jót!
Elősorolják, hányféle van.
— No, majd kipróbálok, melyik a legjobb — mondja az atyák, oszt' amellik a legjobb, annál maradok!
Először pilsent adtak. Az atyák maglta, a münchenit szintén, végül a köbnyait. Azután megszólal:

— No, ebből az utolsóból még egyet!
Nyolcszor egymásután jött „még egyet”. Megtörtölte a szája szét és így szólt:

— Biztos, hogy magyar sör ez? Itt csinálják Köbnyid?

— Igen kérem, egészen biztos!

— No még egyet a hazaiból!

Rövidesen még három korsó magyar sör következett. Fizetésnél valaki megszólal:

— De jó torka van, urambátyám!

— Csak próba volt ez kérem — feleli az öreg — nem vagyok nagy sörivő, csak fogadtunk, hogy ki mennyi sört isz inni. Oszt' most kipróbáltam, melyik a legjobb sör. Amelyik jól csúszik, az a legjobb. Most már tudom, hogy köbnyait sört kell inni és én nyerem meg a fogadást!

Halálhíradás. Clement Ernő, a Magyar Acélárugyár Rt. főtisztviselője február 7-én váratlanul elhunyt. Temezése február 9-én (hétfőn) d. u. fél 4 órakor lesz a farkasréti temető halottasházából.

Megmérgezte magát. Ma délután az Amerikai úton levő Szeretot-kórházban Koop János 30 éves kórházi szolga megmérgezte magát. Súlyos, eszméletlen állapotban van, úgy hogy egyelőre nem lehet kihallgatni és így tettének oka ismeretlen.

A büntetőtörvényszéknek Krayzel Miklós dr. ítélőtábla bíró tanácsa rendkívül érdekes büntető tárgyalást február 4-én utolsó napjaiban. A pör előzménye két évvel ezelőtti időre vezethető vissza. Egy budapesti ügyvéd, akinek a nevét elhallgatjuk, mert más ember, leutazott vidéki birtokára, ahol heteken át nagyszerűen érezte magát. Amikor visszautazott a fővárosba, a birtokai határos szomszéd grófi birtok tisztartója megkérte őt, hogy vigyázzon Budapestig leányára, aki ugyanazon a vonaton utazik, amelyiken ő. Az ügyvéd megígérte ezt. Mindketten egy fülkébe szálltak be s a derécsdó hajó falkális azonnal tizenöt udvarolni kezdett a szép fiatal leánynak.

— Legyen a barátóm és én fejedelmi módon gondodom magáról. Ruhát annyit csináltathat, amennyit akar, fogata, autója lesz és minden este abba a színházba mehet, amelyikbe kedve tartja.

A leány megbotránkozva utasította vissza ezt a nem várt ajánlatot, de az ügyvéd nem tagított és tolnakodó módon ajánlatát még akkor is megismételte, amikor vonatuk beérkezett a Keleti pályaudvarra.

Sikkasztás miatt följelentették a Gutenberg-mozsi tulajdonosnőjét. Pálffy Sándorné vasárnap délelőtt sikkasztás miatt följelentést tett Lázár Lórántné, a Gutenberg-mozsi tulajdonosnője ellen. A följelentésben azzal vádolja Lázárnét, hogy az őrizetében bízott ötven millió korona értékű szönyegeket belegegyezése nélkül eladta és vonakodik az értük kapott pénzzel elszámolni. A rendőrség a nyomozást megindította.

Elgázolta az autóbóli. Ma délelőtt a Nagymező utcában egy autóbóli, melyet Schlesinger Elemér 21 éves kereskedő vezetett, elütötte Fried Armin 28 éves rajzoló. Friedet a Rókus kórházba szállították. Schlesinger Elemérét és a mellette ülő László nevű sofőr fivérét előállították a főkapitányságra, ahol kiderült, hogy Schlesinger Elemérnek hajlési engedélyje sincs. A rendőrség megindította ellene az eljárását.

pályaudvarra. A leány kocsin ment rokonai lakására, ahol már várta őt bátyja és völgyéje, akiknek elpanaszolta utikalandját.

A leány bátyja és völgyéje másnap délelőtt beállították az ügyvéd lakására és ott erőlyes hangon elégtételt követeltek. Az ügyvéd kiutasította őket. A megsértett úrlány testvérbátyja erre feltett inzultálta az ügyvédet, aki revolverrel rántott és ráült tamadójjára, aki könnyebb sérülést szenvedett.

A két fiatalember azután a rendőrségre mentek, ahol szándékos emberölés címén megette a följelentést az ügyvéd ellen, aki viszont magánlakásértés címen panaszolta az elégtételt kéréket.

A rendőrségről az iratok az ügyészségre kerültek, amely az ügyvéd ellen szándékos emberölés büntetése miatt, a két fiatalember ellen pedig magánlakásértés címén adott ki vádiratot.

A pör tárgyalása iránt igen nagy érdeklődés mutatkozik, bár az ügyvéd mindent el akar követni, hogy a bíróság zárt tárgyalást rendeljen el ebben az ügyben. Ertesülésünk szerint azonban a bíróság nem lát okot arra, hogy a tárgyalásról a nyilvánosságot kizárja.

Ripka-párti gyűlés Budán. A Ripka Ferenc-féle községi párt népes gyűlést tartott vasárnap délelőtt a Budai Tarsaskörben. A főváros kormánybiztosa beszédében a polgári összetartás szükségességét hangsúlyozta és a gyűlésről és a szétválasztás politikájáról beszélt.

Burgonya és burgonyarépek kiállítás. Folyó hó 15-én és 16-án a földszintű Zoltán ucai oldalon burgonya és burgonyamivelősi gépkijelítést rendeznek burgonyavetőmag-vásárral kapcsolatban. A kiállítást 15-én 11 órakor nyitják meg szakelődással kapcsolódólatban.

Betörték egy fűszerüzlethe. Vasárnap éjszaka ismeretlen tettesek betörték Hirsch Henrik fűszerkereskedő Király uca 82. szám alatti üzletébe. A betörők tizenkilenc millió korona készpénzt és harminc kilogramm sonkát vittek magukkal. A rendőrség keresi a tetteseket.

— Allat az emberben. A rendőrség bizalmas úton értesült arról, hogy Tille József 35 éves gyümölcsész magas nyolc-tíz éves leánykát magához csalt és erkölcsellen merényletet követett el ellenük. Tille Józsefet behozták a főkapitányságra, ahol Voogl József dr. rendkormányzó kihallgatás után letartóztatták. — Ugyancsak letartóztatta a rendőrség Kovács Mihály 49 éves napzámost aki saját természetes és törvényes 13 éves leánya ellen erőszakot követett el.

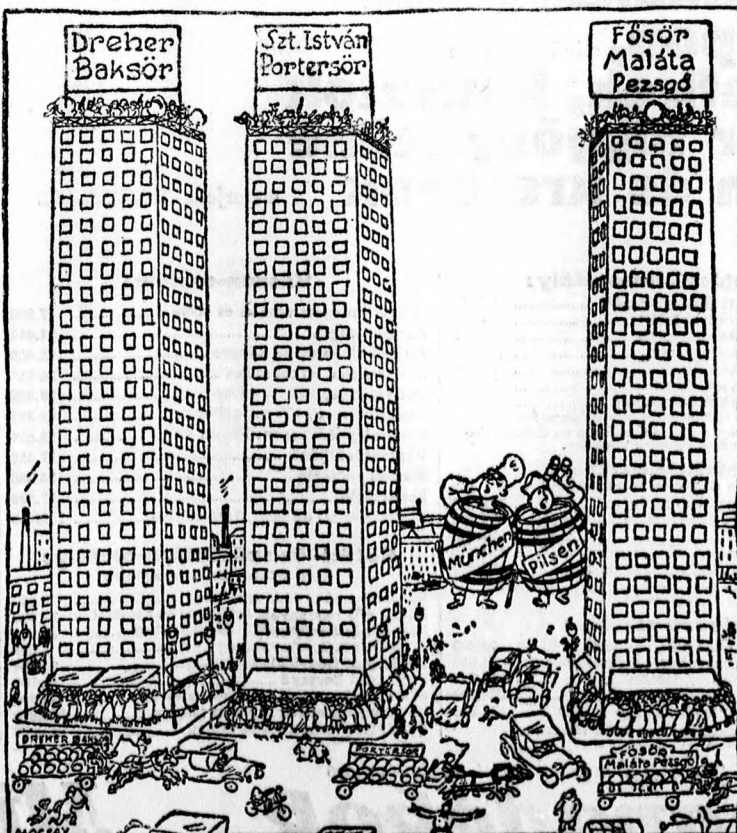
— 15.500 koronás egységárban árufti ciszrendő dívatlanllokat, crepponokat, ingzőfűreket, battisztokat, fehér függöny-kelméket, deléneket és kretonokat a Fejves Desz R.T. mind a négy áruházban. Kálmán-tér 7., Koronaherceg uca 8., Károly körút 9., Károly körút 10.

— A rendőrség őrizetbe vett egy kárptosmestert. A főkapitányságra följelentést érkezett Tollár János József uca 47. szám alatt lakó kárptosmester ellen. A följelentés előadta, hogy Tollár az elkészítés céljából reabizott kárptoskellékeket eladta és az így szerzett pénzt saját céljaira fondította. Tollár Jánost őrizetbe vették.

— Arleszállítás. A Meind-cég újabb leszállította fölélékkonzervjeinek az árát. Most, amikor friss fölélék, zöldség nincsen, amikor az ételkamrában kifogyóban van a befőtt, stb., a gondos háziasszony a legközelebbi Meind-üzletbe siet, ahol a legjobban fölélékkonzervet, kompot, gyümölcsöt, tézsaárút — nem is szöve a közkedvelt pórköltkává és teakeverékről, valamint a cég egyéb kínált cikkeiről —, jutányos áron vásárolhat.

— Szakelődás. A Gazdálkodók Egyesülete Püski Győző tanácsnok elnöklése alatt vasárnap délelőtt a város-haza dísztermében tagjai részére szakelődás elöadást rendezett, amelyen Limbacher Károly kertészeti fölélügylő Winkler János gazd. tanár és Schönbald Lipót tartottak ismerető elöadást.

— A villamosolóság halottja. Ma délután a Boráros téren egy villamosnak a járdával ellenkező oldalán logett egy 14-15 éves fiu. Hirtelen leugrott a vilálamosról, amikor egy tejszállító teherautó elé került, mely a gyereket elgázolta. Eletveszélyes sérüléseivel a Rókus kórházba vitték. Mivel semmiféle írást nem találtak nála, személyazonosságát nem tudták megállapítani.

Külföldi látogatók Budapesten: — Ejnye, de meg-nöttek ezek amióta utoljára itt jártunk!

Ragályos betegségeknek nélkülözhetetlen a

Lysiform

Fajvédő szervezkedés a fővárosban

En leszek az első, aki ellenforradalmi bajtársaimat lázítani fogom — mondja Friedrich — Wolff—Eckhardt, Zsirak és Petrovác a hordó tetejéről szabadon izgatnak

Mozgalmas vasárnapja volt tegnap a fajvédő, ébredő, keresztényszocialista és a többi keresztény pártoknak. A közlekedő közégi választások alkalmából a főváros több kerületében zászlóbontásra propagandagyűléseket tartottak, melyeknek szónokai nemzetgyűlési képviselők közül kerültek ki.

A gyűlésekről a következőkben számolunk be:

Az egységes keresztény közégi pártnak a terézvárosi keresztény kaszinóban hirdetett zászlóbontási gyűlésén Friedrich István, Szabó József, Láng János és Csilléry András nemzetgyűlési képviselők jelentek meg. A gyűlés első szónoka, Láng János a liberalizmusnak a városbizárra való befurakodásáról beszélt. Csilléry András arról szólt, hogy a liberalizmus lerombolta ugyan a rendi alkotmány sáncait, de az állítólagos „polgári öntudat” a proletárdiktatúrához vezetett. Utána Szabó József bejelentette az egységes fővárosi keresztény front megalakulását. A következő szónok Friedrich István volt.

— Az egységes keresztény front harát állni fogom — mondotta — nemcsak a vörösök és a zsidók, hanem a kor-

mány ellen is. Nem vagyok hajlandó szemel hunyni a budai vár felé sem. Előtízitást akarok adni a kémeknek! Genfből talán csodákat várnak! Nem! Csak szovjetköveteket. De nem lesz elég rendőr és katona, hogy a szovjetbájakat megóvják.

— En leszek az első, aki ellenforradalmi bajtársaimat lázítani fogom.

A közégi politikáról szólva, élesen támadta Ripka Ferencet.

A Rottenbiller ucai katolikus legényegylet helyiségében a VII. kerületi keresztény közégi párt gyűlésezett. Itt Wolff Károly, Eckhardt Tibor, Petrovác Gyula és Haller József szónokoltak. Eckhardt Tibor a drágaság okait fejtegetve, statisztikai adatokkal bizonyítja, hogy a bankuralom okozza a drágaságot. Wolff Károly beszédében tiltakozik az ellen, hogy ók a gyűléseket politikájukat hirdetik. Nem bna az, ha a magyar legalább úgy szoreti a maga fajtaját, mint az idegent a zsidóság semmi tanujelét sem adta annak, hogy nemzeti elapon áll. Ervényestien kell a magyarság jogait, ók azután ervényestüljenek mellettünk, ahogyan tudnak.

Haller József a keresztényszocialisták csatlakozását jelentette be.

A Főherceg Sándor téri Gutenberg-mozgó helyiségében a józsefvárosi ébredők tartottak propagandagyűlést. A gyűlés szónokai Zsirak János, Eckhardt Tibor, Petrovác Gyula a keresztény városi politikáról beszéltek. Eckhardt Tibor passzívítást hirdetett a zsidókkal szemben.

— Keresztény ember ne legyen önkéntes adófizetője a zsidónak — mondotta — Ne forduljunk zsidó ügyvéd-

hez, ne hibázzunk zsidó orvost, ne olvassunk zsidó újságot és könyvet.

Petrovác Gyula, a városbázi állapottal foglalkozva, elmondja, hogy a liberális időkben a fővárosi tisztviselők számára alakult meg a szabadművés Hajnal-páholy.

A képviselők beszédei alatt szövedéses közbeszólások hangzottak el:

— Akácfát a zsidóknak! Ha kell, bunkóval vedjük meg a városbázist! A gyűlés végén pedig néhány fiatal-ember éljenezni kezdte Márfy Józsefet.

Öthavi fogházra ítélték egy szélhámosnót, aki végig csalta Budapestet

A rendőrségre egy pár héttel ezelőtt tömeges feljelentések érkeztek Trokár Róza nevű nő ellen, aki furfangos módon szélhámoskodta végig egész Budapestet. Trokár egy nyomdában „Baromfi-hizlalda rt.” címmel megrendelőlapokat nyomtatott, azután a házak kapuja alatt levő lakók névsorából szemelte ki áldozatait.

— Az én vállalatom — mondotta — abban a kellemes helyzetben van, hogy ezer korona készpénz ellenében két hiszott kacsa és négy pár csirkét adhat megrendelőinek.

Nagyon természetes, hogy kapva-kaptak az emberek ezen az olcsó árajánlaton és Trokár Róza tömegesen szedte fel az ezer koronákat,

de persze se kacsát, se csirkét senkinek se szállított. A számos áldozat közül mindössze csak huszonhárom tettek feljelentést, mire a rendőrség a nőt letartóztatta és átkísérte az ügyészség markóceai fogházába.

Dr. Csépay József büntető járásbíró a héten tárgyalta az ügyet. Trokár Róza nem tagadta bünetét és csak azzal védekezett, hogy masamodlányi állását elvesztette és mert új állásához nem tudott jutni, kénytelen volt valamit csinálni, hogy éhen ne haljon.

A bíró Trokár Rózát 23 rendbeli csalás vétségéért öthónapi fogházra és 2,800.000 korona pénzbüntetésre ítélte.

FENYVES DEZSŐ RI

Divatflanell, legszebb minták
Kreppon, minden színben
Ingzefirek, batisztok
Fehér függönykelme
Delén és kretonok

16.500 K

Gyapjúszövet-osztály:

Kitűnő használati öltönykelmek	85.000
Tiszta gyapjú öltönykelmek	120.250
Eredeti angol öltönykelmek	135.000
Raglánkelmek, tiszta gyapjú	157.250
Gabardin női ruhakelmék	48.000
Tiszta gyapjú seviet, dupla széles	89.730
Kombinált öltönykelmek-csomag (mialmaz egy öltönyhöz szükséges felsőnyugagóka)	175.000
Eredeti angol öltöny, raglán, női kozettim 6a francia ruhakelmékben gazdag választék	

Konfekció-osztály:
(csak a Calvin téri áruházunkban)

Koverké kabát, legújabb fazon	786.300
Angol hompszon kabát, tavaszi újdonság	823.300
Divatcsikós aljak	89.790
Selyem trikószemper, minden színben	157.250
Fehér opálblúzok, legújabb fazonokban	125.000
Legújabb angol és francia modellek nagy választékban megérkeztek.	

Selyem-osztály:

Cáikos selyem újdonság, báli színekben, 80 cm	59.200
Tiszta selyem, 85 cm széles, minden színben	74.000
Liberty-selyem ruhára, minden színben	86.950
Crepe de Chine, nehézségi minőségű	125.000
Selyem marocain, legdivatibb minták	133.200
Esetlyi ruhacsalmákban óriási választék	

Vászon-osztály:

Fenyves mosott vászon és sifón	17.000
Bőrerős angin	21.000
Kitűnő alsónadrág köpper	28.680
Batisztsifón, 83 cm széles	24.980
Batisztsifón, 130 cm széles	38.850
Lepedővászon, 150 cm széles	45.350
Paplanlepedővászon, 180 cm széles	53.650
Vászontörülköző	19.450
Flanell portörülkő	14.800
Pohártörülkő	17.580
Kávéskészlet, damaszt, 6 személyes	155.400

Kötött- és szövöttáru-osztály:
(csak a Calvin téri áruházunkban)

Női harisnyák, minden színben	9.250
Kitűnő női harisnyák dupla talp és sarokkal	23.000
Fátyol női harisnyák, minden színben	37.000
Férfizoknik, tartós minőség	7.600
Férfizoknik flór, kitűnő minőség	23.000
Férfi svéd kesztyű	25.900
Női svéd kesztyű, selyem kivarrással	26.300
Női gyapjúmelény, minden színben	170.000
Női kötött kabát, tiszta gyapjú	242.000

Nőifehéremű-osztály:
(csak a Calvin téri áruházunkban)

Női batiszt zsebkendő, aszúrral	8.000
Női nappali ing, aszúrral	36.000
Női nadrág, aszúrral	36.000
Női hálóing, aszúrral	79.550
Ing és nadrág batisztkészlet hímézve	110.200
Batiszt szoknyaKombiné, kézi aszúrral	93.980
Vászon párnahuzat	71.830
Vászon paplanhuzat	196.100
Színes paplan, jóminőségű	316.000
Különböző fehéreműekben és babakelengyékben nagy választék	

Férfifehéremű-osztály:
(csak a Calvin téri áruházunkban)

Színes nappali ing, két külön gallérral	74.000
Flanell sport férfing két gallérral	85.000
Pikémellű ing, fehér	92.500
Kitűnő hosszú hálóing	103.600
Hosszú alsónadrág, köpperből	64.750
Rövid alsónadrág, kitűnő minőség	43.480
Pjama öltönyök, nagy választékban	214.600

2, 2½, 3 és 4 méteres szövet, selyem és mosó

maradékok

példálatlan olcsósán

Mintákat

kivánságra készséggel küldünk

Mister Smoking

mondja, igaz az a hír Rátkairól, amit hallottam!

-Igaz. Persze, hogy igaz, amit maga hall, az mindig igaz. Valóban Rátkai Marci szeretné meggyászni eljásznai a Pillangó főhadnagy című operett, amelyben néhány évvel ezelőtől olyan nagyogó sikereket voltak. Most, hogy Buttykay operettje nem sokára színe kerül, a Marica grófnőtől, A császárné arányosság ki kell valamivel tölteni az időt. Először a Szibillre gondoltak, még hozzá eredeti szereposztásban, csak éppen a Fedák szerepét játszotta volna László Juci, azután meg a Biboruhás hölgy járt a nagyérdemű igazgatóság felében. Mind a két tervet elvetették azonban és most a Pillangó főhadnagy felújításának tervével foglalkoznak. Néhány nap múlva azonban Buttykay befejezi a hangszereplést és akkor majd elkezdődhetnek a nagy sikert ígérő operett próbái.

- Rátkairól nincs más hír?

- Dehogy nincs. Rátkai és Faragó revüjüknek első két felvonását bemutították. Sebástyén Géznak, a Városi Színház igazgatójának, aki május üzenetökhöz tervet a premiért, Zerkovits és Bus Fekete az Utolsó nő című operettje után. A revü főszerepét Rátkay Márton fogja játszani.

- Mi van Huskell csodarevüjével?

- A Halló Amerika című Huskell-revü tíz napos lett és konstánthatam, hogy a tíz előadásán át szakadatlanul töblás házak mellett ment, ami a színházhoz közel egy milliórd koronát jövedelmezett eddig. Az eddigi jelekből ítélve kétszáz töblás ház minden valószínűség szerint ráköszönt majd a Fővárosi Operettszínházra.

- Hát a görökök mi van?

- Szegénykék sokat betegeskednek. Ugy látszik a magyar klíma árt nekik, mert elég van nap, hogy egyik vagy másik vagy kettő is csapásra beteges ne jelenjen.

- Es mi van úgymond az egriüzenettel?

- No hallja, nincs semmi baj, mert a mi lányaink éppen olyan jól előadnak a művészi munkát, mint az angol görökök. Tháyn Dollu, Tháyn Bessy meg Tomásvy Piri a görög-helyettesek. A múltkor autót a kis Tháyn Bessynek egy angol ur beküldött az öltözőbe egy hatalmas bekeret abban a hídben, hogy Tháyn Bessy is a ködös Albionból való. Tháyn Bessy a csolokt szépen megköszönte, még pedig angol nyelven, mert ő is angol, ha nem is londoni, de nevezőre és így semmi akadályja nincs, hogy az angolokat ne helyettesítse.

- Látta a Szulamitot?

- Hozzme, Mondhatom szép előadás volt, bár bizony hiányzott a Magyar Színház régi nagy színpada, ahol annak idején nagy dalokat aratott ez a dalokész. Ez hiányzott a gyönyörű Gombaszögi Marit, aki a legszebb rósa volt Absolon kertjében. A Blaha Lujza Színház igazgatói iradjában a premiér-estén, a felvonások között szünetben Beöthy elnök meghatalmazott bevezelt boldogult öccséről, Beöthy Zsigárd, aki a Magyar Színház egykort Absolonja volt.

- Mindazt egybevetve, reméltem volt az előadás, Polay Matild, Harmath Hilda, Bekássy Jessy, Rozsnyay Ilona, Sándor Gizi, Nádor Boross, Tihanyi Béla, a kis Rott, László, Fülöp, Heltay pompáskák voltak, Tháyny Vilmos rendezése, Bárdy István díszlete csiszrángú, de nekem mégis legjobban a Szenitnői lányok táncszáma tetszett. Töblük tanulhatnának a görökök.

- Melyük görökök?

- Ja igaz, no nézze, de úgy látom, már maga is tudja, hogy nemcsak Huskell görökök vannak, hanem Tháyny görökök is, a Városi Színház körüskölgyeit pedig Ferenczi görökök hívják.

- A Viet...

- A Vízszínházban újabb felmérés az a szemre, hogy emennek a vízszínház vendégszereplőit. De a vízszínház felmérés a terv, épp úgy

SZÍNHÁZ

Kiss Ferenc súlyos beteg fekszik Párizsban

Kiss Ferenc egyik Budapesti tartózkodó barátja tegnap este levelet kapott Párizsból Kiss Ferencről, amelyben tudatja, hogy férje Párizsban súlyos beteg fekszik szállóbeli lakásán.

Kiss Ferenc az ideérkező hír szerint még Zürichben betegedett meg és így betegben utazott Zürichből Párizsba, nem is gondolva, hogy betegsége súlyos természetű. Párizsba érve azonban már nagyon rosszul érezte magát. Azonnal orvost hívtak, aki konstatalta, hogy a művésznek igen komoly lefolyású bélhu-

ratja van, amely napokig, de esetleg hetekig is eltarthat.

Kiss Ferencné értesítette férje barátját, hogy azokat a vidéki vendégszereplési szerződéseket, amelyeket Kiss Ferenc még idehaza kötött, bontsa fel, vagy lehetőleg olyan formában változtassa meg, hogy férjének ne kelljen színdarabokban játszania, csak esetleg hangverseny keretében léptessék fel, amennyiben a párizsi orvosok véleménye szerint a betegségeből való teljes felépülés hosszabb időt vesz igénybe.

Beregi Oszkár csak az új szezonban jön Budapestre

Amerikai szerződését feltétlenül betartja

Néhány nappal ezelőtt pattant ki annak a híre, hogy Beregi Oszkár rövidesen Budapestre jön és a Renaissance-Színházhoz szerződik. Ezt a hírt később megcáfolták, a Hétfői Napló munkatársának pedig a következőket sikerült megtudni Beregi visszatéréséről:

- Valóság az, hogy Beregi Oszkár nagyon szívesen hazatér, ha erre neki módot nyújtanak, annál is inkább, mert már esztendőik óta-kénytelen külföldön tartózkodni. Ma azonban az a helyzet, hogy legalább a jövő szezon kezdetéig nem vállalhat állandó budapesti szerződést, mert még az elmúlt év őzén számos szerződést aláírt, amelyeket feltétlenül teljesíteni akar. Ha előállna az

az eset, hogy a színház igazgatói a rendkívüli viszonyokra való tekintettel kiengednék szerződésének teljesítéséből, sem jöhetne haza, mert amerikai szerződését mindenképpen teljesítenie kell.

Ez volt az a szerződés, amelynek felbontását Beregi Oszkár már nem egyszer kérte, az amerikai színház igazgatói azonban mindenképpen ridegen visszautasították Beregi kérését, és annak pontos végrehajtását követték.

Igy tehát ma az a helyzet, hogy Beregi a jövő év októberé előtt nem szerződhetik végsőlegesen egy budapesti színházzal sem, akkor azonban több, mint bizonyos, hogy hazatér,

- Különbén Serák Márta is annyit kér Sebástyén Gézától, aki Lehár „Frasquita”-jának női főszerepét akarja vele játszani.

- Petráss Sárítól nem kapott levelet?

- De igen. Éppen tegnap jött egy képeslap Petrássól, Davosból. Május végén itthon lesz, mert a magyar nyarat - amint írja - nem akarja idegenben töltöni.

- Bárdosék merre járnak?

- Bárdosék a „Szeregni”-vel vidéken turnéznak. Nagyszerűen megy a soruk, hiszen Bárdos rendezte a turnét. Előadás után meg-hívják őket díszváltóra vacsora-kra. Azt hallom, Simonyi Maja már olyan molett, hogy rá se ismerhik, ha hazajött. A töblük pedig a jövő héten hallja majd meg tölem.

RÖVID HIREK

LENGYEL MENYHÉRT új darbjáról az hírlik, hogy a Magyar Színházban fog színrekerülni és főszerepeit Fedák Sári, Bajor Gizl, Csorotos Gyula és Törzs Jenő játsszák majd.

AZ ÚJ B-LISTÁSOK névairól még ebben a szezonban nyilvánosságra hozzák az Operaházban.

ÚJPESTI BLAHA LUJZA SZÍNHÁZ most csütörtökön mutatja be Kálmán Imre „Marica grófnő” című operettjét. Marica grófnő Viola Margit lesz. „DEBRECENBE KÉNE MENNI” című Farkas-operettet a Városi színház rövidesen feleleveníti.

POLA NEGRI NORMA TALMADGE POLA NEGRI NORMA TALMADGE A 2 világlig egy műsorban Royal Apollo Uránia

Juhászlegény, szegény juhászlegény szenzációs sikere a Városi Színházban. A szerlem hódít, a vidámság grógné a „Juhászlegény, szegény juhászlegény” ragyogó előadásán a Városi Színházban. Az előadásban kedves, szép zenéjű magyar újdonságot óvációs lelkesedéssel fogadta a közönség: kacagva kacagott Török Dezső pompás és izés magyar figuráin, elragadtatva élvezte a darab friss és színes romantikáját, sorra megismertette Magyar László vérszédítő, szép magyar muzsikáját a forró hangulatban tapasztotta a függöny elő úra meg úra a szerzőket a kitűnő szereplőket. A nagyszerű dalosjáték ma... vasárnap és a jövő héten hétfőn, szerdán, szombaton és vasárnap este kerül színe a Városi Színházban.

A legnagyobb párisi siker Menyasszonyi látvány (La fleur d'oranger) bemutatója szombaton a Renaissance Színházban

A Menyasszonyi látvány (Fleur D'Oranger), A Renaissance Színház e héten, szombaton mutatja be Mirabeau és Dolley vígjátékát Karinyth Frigyes fordításában. A Párisban több, mint egy éve állandóan műsoron lévő legmulatságosabb vígjáték főszerepeit Somlay, Berczy Ernő - ki egyben a darab rendezője, - Bóth Klári, a színház vendége, Jankovich Magda, Harsányi, Bacsányi Paula, Turay Ida, Keller Erna és Földy Anna játsszák. A hét többi napján: kedden, csütörtökön, pénteken ifj. Gaál Mózes egzotikus milőben játszó nagyhatású színműve, „Az idegen” hétfőn és szerdán az 50-ik előadásához közeledő Lengyel Menyéhért-komédia. „A waterlooi csata” kerül színe. Jövő vasárnap délután „Csókoljon meg!”

A Nyu bemutatója lesz a Vízszínház jövő hetének irodalmi és művészi nagy eseménye. Oszip Dümoo „minden-napi tragédiája” nemcsak a különösen érdekes mesésözvés révén, de az egy-únsra történő képek gazdagsgával és hatásoq voltával érte el világsikerét. A szombati bemutató az Existálakodulom, Paul Géraldy párisianul szép sajná-játéka dominálja a műsort. Kedden az Ördögöl, csütörtökön a Délibábot játsszák.

Újra „Altona”-heta lesz a Magyar Színházban. Ezen a héten is átújr kerül színe a szezon legvárakozosabb és legnagyobb sikeri drámája. Hétfőn, szerdán, pénteken, szombaton és vasárnap este játsszák Fancsák Imre színművét, amely csodálatos prói művészet-tel oldja meg párisianul nehéz témáját. Töblás házak szakadatlan sorozata tap-sol az „Altona” drámai színpadainak és a párisian előadásnak, amelynek díszai P. Márkus Emilia, Bajor Gizl, Csorotos Gyula. Kedden és csütörtökön Drégely és Liptai végtelenül mulatósgos vígjá-ték, „A város ember” meg.

Néző meg a hirdető-szalakon a Városi Színház helyaránt.

Budapest színházi szenzációja Halló, Amerika! Fővárosi Operettszínház nagy revüje

SPORT

A Vasas vándordíj győztese az M. T. E.

Zsufolt nézőtér élvezte végig vasárnap éjjel a magyar birkózósport klasszikus vándordíjának döntő küzdelmét. Az éjszakába nyelven belenyúló verseny szenzációs meglepetéssel végződött, amennyiben az értékes trofeát a favorit MAC helyett a Munkás Testező Egyesület pompás birkózó gárdája ragadta magához.

A döntőküzdelmek délután 4 órakor kezdődtek és tartottak megsza-

kitás nélkül éjjel fél 12 óráig. A vándordíjas verseny részletes eredménye a következő: Légsúlyban: 1. Szerlecz Gyula (MTE), 2. Fülöp Sándor (MÁV), 3. Németh József (MÁV). Pecsénysúlyban: 1. Németh Jenő (MTE), Harmath István (MTE), 3. Dancsó Pál (MTE). A verseny lapunk zártakor még folyik, azonban az MTE eddigi eredményei alapján is győzött.

Benépesültek a sporttelepek az elmúlt vasárnap

Elsősorú csapatunk próbagolpoppja - Kitiűnő az FTC és a Vasas - Az MTK nem elégtételt ki - Az MTE nagy gólaránnyal győzte le a Zuglót AC-ot

A futballbajnokság tavaszi fordulójának megkezdése előtt az elmúlt vasárnap volt az utolsó alkalom, hogy egyesületeink elvéggezték csapataikon az utolsó simításokat. A programon egy díjmérkőzés is szerepelt: a Vasasok játszottak a III. TVE ellen a Magyar Kupáért, amelyet előbbieik váratlanul nagy gólaránnyal nyertek meg. A kitiűnő munkás csapatnak tehát nem aggódik a gyűjtésének tavaszi szereplését illetően. De az FTC hívei is elégedetlen dörzsölték kezeiket tegnapi mérkőzés után: a 33FC kitiűnő gyűjtését szép csatárjáték után, respektábilis gólaránnyal tudták legyőzni. Annál elégedetlenebbek voltak a bajnokcsapat drukkerei. A kék-fehér csapatnak csak a csatársora mozdított frissen, míg a fedeztető nem állott feladata magasztán. Ezzel szemben ellenfele: az NSC kitiűnő szerepelt. Az UTE - úgy látszik - kiközösül a nimbuszán cigit sorból. A lila-fehérek ugyan is könnyen győzték le a Zuglót AC-ot, nem kevesebb mint félucrat gólt jutattva annak halójába. A többi csapataink másodosztályu gyűjtésekkel tartottak tréninget. A Törökvezető a TTC-t, a VAC a KTE-t győzte le könnyen. Vereséget szenvedett azonban a KAC a Husiparosoktól. A BEAC a harmadosztályu BSE-vel a BTC az ugyanevű harmadosztályu UR-AC-ot mérte össze erejét.

A vasárnapi mérkőzések eredményei a következők:

Vasas-III. TVE 5:1. A mérkőzésen a Vasasok voltak a helyzet urai. A győztes csapatból Takács háromat, Szentmiklóssy és Kocsis 1-1 gólt rúgtak, míg a III. kerületiek egyetlen gólját Steinfeld rúgta.

MTK-NSC 4:1 (1:0). Mindkét egyesület teljes csapattal állott ki. A bajnokcsapatnak csak a csatársora elégtételt ki, míg a fedeztető meglehetősen gyöngyön szerepelt. A közvetlen védelem ellenben elég jó volt. A Nemzetiek nagylyél mozdítottak és számtalan góljelzést teremtettek, amelyeket balszerencséséj miatt nem tudtak kiaknázni. Az első két gólt Örsi lőtte, míg az NSC-nek még az első félidőben sikerül Spitz révén 2:1-re javítani az eredményt. Török lábrendülés miatt kiállt. Opota és Jeny révén ér még el az MTK két gólt, amelyek közül különösen az utóbbi volt szép.

FTC-33FC 5:2 (2:1). Az FTC szép csatárjátékkal megérdemelten győzött. Az első félidőben Matkovich játszott, akinek helyét szünet után Kohut foglalta el, az ő helyén pedig Kelemen állott be. Stecsosits és Kohut révén már hét góllal vezettek a zöld-fehérek, mikor Sándor handse miatt tizenegyeshez jut a 33 FC, amelyet Oláh juttat rendelkezési helyére. A második félidőben beállt Kelemen visz-

életet a játékba, aki a 8-ik percben védhetetlen gólt rug a pompásan védő Szék halójába. A Harminc-hármasok Pipa révén jutnak újabb gólohoz, azonban néhány pero múlva a Glück foul-ja miatt megítélt tizenegyeset Kohut értékesíti góllá. A 35-ik percben Steiner rugja az FTC ötödik gólját.

UTE-Zuglói VII. ker. AC 6:1 (2:0). Meglepetést keltett az úpestiek egészséges játéka, amellyel sikerült a kitiűnő zuglói gyűjtést nagy gólaránnyal legyőzniük. Mindkét egyesület teljes csapattal állt fel. A győztes UTE góljait Csontos (3), Priboj (2) és Jeszms rúgták, míg Zugló Kitti révén jutott egyetlen góljához.

Husiparos-KAC 2:0 (0:0). A KAC puha játékaival szemben a Husiparosok egészséges és szép futballt játszottak. Ennek köszönhetően szenzációs győzelmeiket is. Gól nélkül végződött félidő után Budaí foul-ja miatt tizenegyeshez jutnak a Husiparosok és Csuhala révén szerzik meg a vezető gólt. A 41-ik percben Démy lefutás után kapura lö, a kispoti kapus a lapdát kiejti kezéből és a ráfutó Bader közelről belövi a labdát.

BEAC-BSE 1:1. Változatos küzdelem, amely az erőviszonyoknak megfelelően, döntetlenül végződött. A BEAC gólját Kerész lőtte tizenegyesből, míg a BSE-t Kovács Elemér juttatta gólohoz.

BTC-URAK 4:1 (2:0). A BTC könnyen győzte le a kitiűnő rákospalotai gyűjtést.

VAC-KTE 4:0. A VAC is könnyen jutott győzelemhez, egyébként nagyszerű másodosztályu ellenfelel szemben.

MÁV-ETC 4:1. A jóképességű harmadosztályu csapat meglepetésszerű győzelmet aratott másodosztályu ellenfelén.

A Műgyetemen vívóverséve

Sikerült vívóversenyt rendezett a MAFC vasárnap a Műgyetemen alujában. A verseny elsőkének tartott helyen ott láttuk Schimaneck Emilt, a József Műgyetemen Rector Magnificusát, örögör Pallavicini Györgyöt, az MVSS elnökét, Hüti Dező dr.-t, a MAFC tanárelnökét és Gyarmathy István ifjusági elnököt. A zsüri tisztelt Berty László ezredes és Werlner Lajos elnöklésével, Dénes Károly, Dunay Bertalan, Flórid Ferenc, Garai János, Gerde Oszkár, Gencsi Pál, Glykais Gyula, Krencecsy Géza, Misyel Sándor, Paragh Béla, Rády József és Rozgonyi György látták el. Részletes eredménye: Győztes: Petschauer Attila (Fodoriskola), 8 győzelem, 1 tuss elony, 2 Misyel Károly dr. (BEAC, Gerentseriskola) 7 győzelem, 3 Gombás Sándor dr. (Tisza István vívó Club), 4. Kalmár István (MAFC) 6 győzelem, 2 tuss elony. A győztes Petschauer Attila valóban megérdemelten győzött. A fiatal, alig 21 esztendőes vívó - a vívósport legtekintélyesebb vezető egyéniségeinek egybehangzó nyil-

latkozata szerint - olimpiai bajnokunk: Posta Sándor dr. után a legjobb magyar vívó, aki a magyar vívósport egyik legnagyobb büszkesége.

X Az MTE házi úszóversenye. Az MTE kedon este a Rudas-fürdő uszodájában házi úszóversenyt rendez. X A Harminc-hármasok közgyűlése. A 33FC vasárnap délelőtt tartotta a vi rendes közgyűlést Kiss Gyula elnöklésével. Az ujonnan megválasztott tisztakar tagjai között találjuk a következő neveket: Barath Zoltán, Bosnyákovits Károly, Nádas Ödön, Székely Sándor, Székely Géza, Vanicsék József, Csárdy Gusztáv, Zloch Gyula és Zsák Károly.

Fiatalos, üde kristálytisza arcoból varázsol dr. Kalszering HVVARION szénitőzere, adagja 30000. Fokozat: Török-gyógyiszertár. Király ucca 12. szám. Opera-gyógyiszertár, Andrássy út 26. szám.

MOZI ÉS FILM

A gyönyörű Mary Pickford Budapest. Amerika legbájosabb és legünnepeltebb filmudvája, Mary Pickford, akinek elragadó egyéni játékában már pár év óta nem gyönyörködhetett a budapesti közönség, most végre ismét a legművészebb élvezetben fogja részesíteni Budapest mozielőjáróit. Az „United Artist” amerikai filmgyár legújabb és legszebb világattrakciójának, a „Dorothy Vernon” (Két szomszédvár) című 10 felvonásos játékának címszerepét - amely az ő egyéniségéhez és női bájjához oly pompásan illik - alakítja ezúttal a neves filmstar, sok-sok kedvességgel, vídamsággal és rendkívül finomsággal. A pazar kiállítású „Dorothy Vernon”-t, amelyet óriási áldozatok árán a Projectograf filmvállalat szerzett meg Magyarországra részére, három előshetes mozgószínház: a „Royal Apollo”, „Omnia” és „Corso” egyidejűleg mutatják be február hó 13-án, péteken először.

Mozgóképek-Offthon megújult műsora! Villamosvilágégyen a First National stúdióval. Főszerepben: Johnny Hayes, Doris May. A vörös kakas. Metro-attrakciók - Főszerepben: Anna Nilsson és Frank Keenan. Előadatok: 4, 6, 8, 10.

Kanibál színészek filmen. Az amerikai filmgyárak művészei, rendezői és felvevőoperatőrei már a legfantasztikusabb helyeken dolgoztak. Az eddigi rekordokat azonban messze leverté Rex Ingram, a kiváló amerikai rendező, aki nemrégiben Ramon Novarroval és Alice Terry-vel egy polinéziai szigetre, Wailoára rándult ki. Négyszeres hajótúra után érkezett Wailoa szigetre, ahol egy különleges meséjű filmen dolgoztak három héttig. A film főszereplője Motauri, a benszülötték főnöke. Természetesen stanzliért nem tudtak magukkal vinni és így a tömegjelöneteket a benszülött és megszéllidült kambólok segítségével készítették el, ugyancsak Rex Ingram legnagyobb filmje lesz az első, amelyen kanibál színészek szerepelnek.

Elnor Glin regénye HÁROM HÉT Kamarában

Megjelenik február 13-án a Kamarában. A Kamarában ma is a Mississippilovag, Griffith-film, valamint a Két kis labaj, az amerikai gyermekbúrkész-sorozat új filmje. Minden előadásban fellép Miss Lillian, a világhírű fénytanácsadó. Előadások: egynegyed 6, egynegyed 8, egynegyed 10 órakor.

Kiadja: A „Hétfői Napló” lapkiadóvállalat. SZAKORVOSI rendelés wár-és nemibetogek részére. EZÜST SALVARIAN-OLTÁS. - Rendelés egész nap. Rákóczi-út 32. l. em. l. Rókusssal szemben. Megleptő árakat fizetek viseltérfirukaképt Wertheimer Gy. Zichy Jenő u. 23. Telefon 53-23.

A Corvin Színházban Az arab Alice Terry és Ramon Novarro Már csak néhány napig!

Több mint 20 főlegény és 5 vastaps pecsételte meg mindogyi felvonás után íji. Gaál Mózes „Az idegen” című színmű bemutatójának nagy sikerét a Renaissance Színházban. Nyitászini tapsok honorálatk Somlay, Holló Klára, Táray, Harsányi, Róth, Marianne, Makláry, Baló, Vétes nagyszerű játékát, a szereplőkkel együtt a felvonásvegeken a szorót is tüntető tapsokkal ünnepelelték.

Minden este: Halló, Amerikai A Fővárosi Operettszínház műsorát természetesen a szenzációs amerikai revü tölti be. Vasárnap délután a Nótás kapitány adja.

A „Szulami” sikere elsőrendű színházi szenzáció. Minden várakozást meghalad az a siker, amelyet a Blaha Lujza Színház szenzációs „Szulami” előadása aratott. Közönség és sajtó egyhangú lelkesedéssel állapította meg, hogy a „Szulami” előadása olyan szép, színes, érdekes és magával ragadóan hatásos, amihet fogható budapesti operettszínház még nem produkált. Bühös keleti zene és évszerecs erőkkel megrendítő egyházi énekek, pazarni pompás díszletek, káprázatos jelmezek, szédítő táncprodukciók teszik felejthetetlené a „Szulami”-estét. Nincs szó, amely eléggé tudja desírni az előadást. Harmath Hilda Abigail szerepében a legnagyobb magyar primadonnák sorába lépett Palay Matild a címszerepben fenséges „Szulami” volt. Nádor Jenő férfias tenorja elragadóan csegett a régi keleti melódiákban. Déri Jenő egyházi éneke művészi élmány, Boross Géza, Heltai Andor, Ihsás Lajos, Fülöp Sándor komikuma falrengető hahótáka kelt. Igazi művészi szenzáció R. Szentpál Olga növendékeinek és Mikrovsky Mária klasszikus táncra. A megerőfított zenekar virtuozon adja elő a „Szulami” zenéjét, amelyet eredeti héber motívumokkal részben összeállított, részben szerzett Donát Edé. Bejátható időkig minden este a „Szulami” lesz a Blaha Lujza Színház műsora.

„Szeretn...” (Almer) péteken, e héten egyetlen egyszer kerül színpa a Renaissance Színházban. (Somlay, Simonyi Mária, Táray).

A Szovilla borbély Rozinsját Guthy Erzsi, az ismert nevű koloratúrekesnek éneklí kedden este a Városi Színházban.

Színházak heti műsora. Káaly Színház: Egész héten át: Maria grófnő. Vasárnap d. n. 3 órakor mérsékelt helyárakkal: Arvaszka. - Magyar Színház: Hétfő: Altona. Kedd: A vörös ember. Szerda: Altona. Csütörtök: A vörös ember. Péteket: Altona. Szombat: Altona. Vasárnap d. n. 3 órakor mérsékelt helyárakkal: A vörös ember. Este: Altona. - Belvárosi Színház: Hétfő: Fej vagy írás. Kedd: Ki babája vagyok én. Szerda: Fej vagy írás. Csütörtök: Ki babája vagyok én. Péteket: Fej vagy írás. Szombat: Ki bánya vagyok én. Vasárnap d. n. 3 órakor mérsékelt helyárakkal: Az ólas asszony. Este: Fej vagy írás. - Blaha Lujza Színház: Egész héten át: Szulami. Vasárnap d. n. 3 órakor mérsékelt helyárakkal: Postás Katica.